

تلاش برای برطرف کردن ضعفها و منشأ اثر
بودن برای مردم، دارای افتخار و شرف است.

(بخشی از سخنان مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از
استعدادهای برتر علمی-۱۳۹۴/۷/۲۲)

مهر و آبان ۱۳۹۴

شماره ۷۱

سال ششم

ماهنامه

نشریه داخلی

سازمان بازرسی کل کشور

نظارت و بازرسی در

نهج البلاغه

۲۱

آسیب شناسی اختصاصی

حوزه دارو

۲۵

نشست بین المللی نقش

نهادهای آمبودزمان

۴

گفتگو با دبیر شورای امر به

معروف و نهی از منکر سازمان

۸

سازمان بازرسی کل کشور میزبان سفیر سوئد در تهران

پیتر تیلر سفیر سوئد در تهران عصر روز سه شنبه ۱۹ آبان با حضور در سازمان بازرسی کل کشور با ناصر سراج دیدار و گفتگو کرد. رئیس سازمان بازرسی کل کشور با اشاره به دیدارهایش با مسئولان آمبودزمان سوئد گفت: ملاقاتهای دوجانبه‌ای با مسئولین کشور سوئد در کشورها و حاشیه سمینارهای مختلف داشته‌ایم. در این ملاقات تبادل اطلاعات مفیدی صورت گرفت. چندی قبل نیز در حاشیه سومین نشست بین‌المللی نقش نهادهای آمبودزمانی در ترکیه با سفیر سوئد در آنکارا ملاقات داشته‌ایم و او مقدمات ملاقات امروز را فراهم آورد که امیدوارم این دیدار مقدمه‌ای برای انتقال تجارب دو کشور در زمینه آمبودزمان و مبارزه با فساد قرار گیرد.

شود و در صورتی شکایت بایگانی می‌شود که شاکی قانع شود وگرنه شکایت یا احیاناً تخلف طبق قوانین، مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. رئیس سازمان بازرسی کل کشور با اشاره به روابط سازمان بازرسی با آمبودزمان دانمارک گفت: ضمن امضای تفاهم نامه همکاری و انتقال تجارب بین دو کشور، مذاکرات مفیدی انجام شده است. قرار است در ماه آینده میزبان اساتید دانمارک در تهران برای آموزش مدیران سازمان بازرسی باشیم.

پیتر تیلر سفیر سوئد در تهران نیز در ادامه این نشست ضمن ابراز امیدواری نسبت به تقویت روابط آمبودزمانی سازمان بازرسی کل کشور ایران با آمبودزمان کشورش گفت: نهاد آمبودزمانی سوئد قدیمی‌ترین آمبودزمان در دنیا است و بعد از ما دانمارکی‌ها پیشرو هستند. در سوئد علاوه بر آمبودزمان پارلمانی، آمبودزمانی‌های دیگری نیز فعال هستند که کار نظارت و بازرسی بر دستگاه‌های مختلف را بر عهده دارند. به‌عنوان نمونه یکی از سازمان‌های آمبودزمانی سوئد به دفتر سفارت ما آمده و گفتند درب را ببندید تا ما تمام حساب‌های شما را چک کنیم.

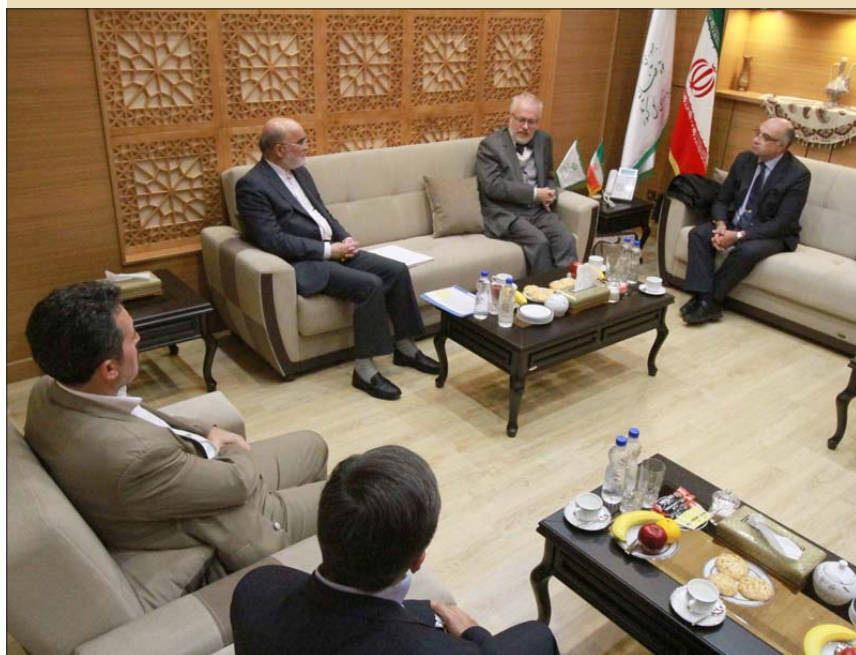
وی با اشاره به ضرورت ارتباط بین آمبودزمان ایران و سوئد خاطرنشان کرد: آنچه من علاقه‌مندم پیدا کردن راهی است تا ارتباط بین آمبودزمان سوئد و سازمان بازرسی به نحوی باشد که سوئد نیز از تجربیات ایران در این زمینه استفاده کند. سفیر سوئد در تهران ابراز امیدواری کرد که این دیدار باعث تعمیق روابط دوجانبه کشور راجع به آمبودزمان شود.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور ارتباط‌های بین‌المللی سازمان بازرسی کل کشور به‌عنوان آمبودزمان را در حال توسعه خواند و افزود: در امور بین‌الملل خوشبختانه حداقل ظرف یکی، دو سال اخیر اقدامات خوبی انجام شد و با کشورهای مختلف جهان ارتباطات‌های خوبی برقرار شد. سازمان بازرسی ایران عضو مؤسس و عضو هیأت مدیره آمبودزمان آسیایی و عضو آمبودزمان بین‌المللی است و هم‌اکنون با بسیاری از کشورها مانند چین، مالزی، ترکیه، دانمارک و... تفاهم‌نامه دارد. در حال حاضر نیز در حال امضای تفاهم‌نامه با کشور روسیه هستیم.

سراج بیان داشت: بعد از انقلاب اسلامی بر اساس اصل ۱۷۴ قانون اساسی، سازمان بازرسی کل کشور که همان آمبودزمان در کشورهای اروپایی تلقی می‌شود، با اختیار نظارت بر حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین تأسیس شد. همان‌طور که در سوئد ۴ آمبودزمان پارلمانی فعالیت دارند، در سازمان بازرسی ایران نیز چهار معاونت عملیاتی تقریباً با همان وظایف و مأموریت‌ها فعال هستند. با این تفاوت که آمبودزمان کشور سوئد زیرمجموعه مجلس است ولی در ایران سازمان بازرسی زیر نظر مستقیم رئیس قوه قضائیه است و حتماً رئیس بازرسی ایران باید یکی از قضات عالی‌رتبه باشد.

وی با تأکید بر ارتباط تنگاتنگ مردم با سازمان بازرسی کل کشور خاطرنشان کرد: در بخش مردمی، مردم می‌توانند از طرق مختلف (تلفنی، اینترنتی و حضوری) شکایات خود از دستگاه‌های مختلف را به سازمان بازرسی منعکس کنند. به‌محض آنکه شکایتی در سازمان بازرسی به ثبت رسید، بلافاصله عین شکایت به مدیر

دستگاه مربوطه ابلاغ می‌شود که آن مدیر ممکن است عالی‌ترین مقام کشور باشد و تأکید داریم ظرف یک ماه پاسخ این شکایت به شاکی منعکس

باز این چه شورش است که در خلق عالم است...

سر دبیر

السلام علیک یا ابا عبدالله الحسین علیه السلام

محرم، ماه ایثار و ازجان گذشتگی است. ماه عشق و شور و فریاد است. ماه آمیختن با خون و آمیختن عشق است. محرم ماه قیام و پیام است که دل های شیدای نیکان و مشتاقان را به سوی مراد و محبوبشان معطوف می سازد.

محرم ماه قیام و پیام است. ماهی که به نام فریاد منادیان آزادی و آزادگی در تاریخ جهان شناخته می شود دو هرساله عاشقان حق و حقیقت هم نوا با کاروان کربلا، شور و شعور عاشورایی را احیا می کنند و عشق به خاندان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام را در دل ها زنده نگه می دارند.

محرم زمان تفکر در ماهیت قیامی است که بقای دین انسانیت را تضمین کرد. محرم زمان آموختن رسم زندگی از سرور آزادگان جهان حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) است بزرگ مردی که در واپسین لحظات حیات پر بار خویش با جمله "اگر دین ندارید لااقل آزاده باشید" دشمنان دین را به رهایی از اسارت و بندگی نفس فراخواند.

واقعه عاشورا کامل ترین نمونه تقابل کفر و ایمان و مبارزه حق علیه باطل است که آثار آن در تمام ابعاد تاریخ شیعه و زندگی آزادگان و آزاداندیشان جهان مشهود است. واقعه عاشورا فرصتی ارزشمند برای آموختن مهم ترین درس ذلت گریزی، ستم ستیزی و حمایت از دین و پایبندی به آداب و اصول اسلامی است.

اقامه عزا و سوگواری حسینی روح تدین و هم بستگی و وحدت دینی را در بین مسلمانان تقویت می بخشد و روح شجاعت و غیرت دینی و آزادگی را در جامعه افزایش می دهد. بدون شک قیام امام حسین (ع) ظلم ستیزی و مبارزه با ستمگران زمانش بود. ستمگرانی که منکر را گسترش داده بودند. بنا براین براین مبنا تذکر لسانی و نظارت ملی را جزء وظائف خود بدانیم و به آن عمل نماییم.

سومین نشست (سمپوزیوم) بین‌المللی نقش نهادهای آموذزمان

گزارش حضور ریاست سازمان بازرسی کل کشور در این نشست

ریاست سازمان بازرسی کل کشور جمهوری اسلامی ایران به دعوت رسمی ریاست آموذزمان جمهوری ترکیه؛ مهمت نیهات عمر اوغلو در "سومین سمپوزیوم (نشست) بین‌المللی نقش نهادهای آموذزمان" که از تاریخ ۲۵ لغایت ۲۶ شهریور ۱۳۹۴ (۱۶ لغایت ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۵)، در آنکارا برگزار شد، شرکت نمود. در این نشست که با حضور رؤسا و نمایندگان آموذزمان ۲۸ کشور در شهر آنکارا برگزار شد، رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور، عصمت ایلماز رئیس مجلس عالی ملی ترکیه، لارس واهلونند، سفیر کشور سوئد در آنکارا، کمال ملهورتا، نمایندگی مقیم دفتر برنامه توسعه ملل متحد در ترکیه (UNDP) و آقای مهمت نیهات عمر اوغلو رئیس آموذزمان جمهوری ترکیه در مراسم افتتاحیه به ایراد سخنرانی پرداختند.

حدود ۲۰۰ سال قدمت دارد. معنی کلاسیک و اصلی این واژه، مراجع و نهادهایی هستند که به شکایات مردم از دستگاه‌های اداری؛ رسیدگی غیر قضایی می‌کنند. ویژگی این نوع رسیدگی غیر قضایی و آموذزمان، عدم تشریفات و افزایش سرعت‌العمل در به نتیجه رسیدن شکایات است. به همین خاطر، آموذزمان مورد استقبال کشورهای مختلف دنیا قرار گرفته است. در تعریف جدید علاوه بر مسئولیت‌های فوق‌الذکر، موضوع مقابله با سوء جریانات اداری و مبارزه با فساد نیز از جمله وظایف آموذزمان قلمداد می‌شود. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز این وظیفه بر عهده سازمان بازرسی کل کشور گذاشته شده و این سازمان علاوه بر این که مسئولیت نظارت و بازرسی از دستگاه‌های مزبور را عهده دار است، به‌عنوان نهاد آموذزمان در کشور فعالیت می‌کند.

تاریخچه برگزاری نشست (سمپوزیوم) بین‌المللی نقش

نهادهای آموذزمان ترکیه

این نشست در راستای دو نشست قبلی که در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ و با همکاری دفتر توسعه ملل متحد (UNDP) برگزار گردید، به‌عنوان تداوم این سری رویدادهای بین‌المللی از سوی آموذزمان ترکیه مورد توجه و برنامه‌ریزی قرار گرفته است. از سوی دبیرخانه برگزاری سومین نشست (سمپوزیوم)، دستورالعمل توضیحی به شرح زیر ارائه شد.

استراتژی و اهداف

اهداف غایی سمپوزیوم؛ ایجاد وضعیتی برای بحث و بررسی در خصوص بهترین رویه‌ها و فراگیری آموزه‌ها برای اقدامات مؤثر و

در این نشست بین‌المللی؛ رؤسا و نمایندگان نهادهای نظارت و بازرسی و آموذزمان کشورهای ایران، اردن، اسلوونی، اوکراین، ایرلند، آذربایجان، آلبانی، بوسنی و هرزگوین، پاکستان، روسیه، رومانی، سودان، سوئد، فنلاند، قرقیزستان، کروواسی، کوزوو، گرجستان، لاتویا، لیتوانی، مالت، مراکش، مقدونیه، مولداوی، مونته نگر، نیجر و یونان و ترکیه به‌عنوان میزبان حضور داشتند.

عمر اوغلو رئیس آموذزمان جمهوری ترکیه در متن دعوت از ناصر سراج، رئیس سازمان بازرسی کل کشور بیان داشت: انتظار می‌رود این سمپوزیوم موجبات ارتقاء همکاری میان نهادهای آموذزمان را فراهم آورد. وی برگزاری این سمپوزیوم را پروژه‌ای دانست که باهدف تقویت ظرفیت آموذزمان ترکیه و با حمایت‌های مالی آژانس همکاری و توسعه بین‌المللی (SIDA) و با همکاری برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) در ترکیه برگزار می‌شود. واژه "آموذزمان" (Ombudsman) ریشه‌ای سوئدی (اسکاندیناوی) و

داشت: بازرسان قضائی دودسته هستند؛ بازرس قضائی دارای پایه قضائی که از رتبه ۸ قضائی نباید کمتر باشد و بازرس قضائی دارای ابلاغ خاص که از طرف رئیس قوه قضائیه به این منظور حکم و ابلاغ دارند. در همه موارد اعلام تخلف و جرم که توسط بازرسان غیر قضائی گزارش می‌گردد، باید به تأیید بازرس قضائی برسد. این بازرسان علاوه بر نظارت بر مراحل تحقیق و کسب مدارک؛ به تفهیم اتهام و اخذ دفاع از متهمین می‌پردازند. سپس با تکمیل پرونده و تأیید نهائی آن گزارش ارسال می‌شود.

دیدارهای دوجانبه با مقامات کشورهای شرکت‌کننده در

سمپوزیوم؛

دیدار با سفیر کشور سوئد در آنکارا؛

پس از اتمام سخنرانی واهلوند سفیر سوئد در آنکارا، وی در حاشیه نشست، طی دیدار با سراج، رئیس سازمان بازرسی کل کشور در خصوص جایگاه قانونی سازمان و آمبودزمان در جمهوری اسلامی ایران گفتگویی به عمل آمد. سراج، از تمایل سازمان بازرسی کل کشور برای همکاری و تبادل تجربیات با آمبودزمان کشور سوئد، و آغاز روابط با این نهاد آمبودزمان، که خود را به‌عنوان کشور پیشرو در امر آمبودزمان کلاسیک به جهانیان معرفی نموده است، سخن گفت. سفیر سوئد نیز قول مساعدت همه‌گونه همکاری را به‌ایشان داد.

کارآمد نهادهای آمبودزمان در راستای استانداردهای بین‌المللی و تجربیات اروپا می‌باشد.

اهداف ویژه سمپوزیوم بین‌المللی عبارت است از؛

۱. مساعدت در خصوص اصلاح رویه‌ها در ترکیه برای ارتقاء و حمایت از حقوق بشر از طریق دانش و تجربیات بین‌المللی؛
۲. ایجاد شرايطی برای تبادل تجربیات و دانش متقابل میان کشورهای مختلف که بهترین رویه‌ها فراگیری آموزه‌ها را در اقدامات مؤثر نهادهای آمبودزمان به بحث و بررسی خواهند گذاشت و عناصر اصلی را مورد بازشناسی قرار خواهند داد؛
۳. ارائه توصیه‌هایی برای اقدامات مؤثر آمبودزمان در ترکیه در راستای استانداردهای بین‌المللی.

سابقه شرکت‌کنندگان در سمپوزیوم؛

۱. آمبودزمان‌های اروپایی (اعضاء اتحادیه اروپا و کشورهای داوطلب)،
۲. نمایندگان شبکه‌های آمبودزمان شامل شبکه‌های اروپایی، مدیریتانه و شبکه‌های بین‌المللی آمبودزمان،
۳. سازمان‌های بین‌المللی شامل دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر، شورای اروپایی اتحادیه اروپا،
۴. ارکان دستگاه‌های ملی حقوق بشری در ترکیه (پارلمان، وزارت دادگستری، مؤسسه ملی حقوق بشر)،
۵. رئیس و نمایندگان دادگاه‌های سطوح عالی در ترکیه،
۶. سازمان‌های جوامع مدنی،
۷. نمایندگی‌های سیاسی مقیم ترکیه.

خلاصه اظهارات ناصر سراج رئیس سازمان بازرسی کل

کشور؛

(این سخنرانی در تاریخ ۲۶ شهریور ۱۳۹۴ در دومین روز نشست انجام شد)

ناصر سراج، به تشریح جایگاه قانونی و نقش سازمان بازرسی کل کشور جمهوری اسلامی ایران در نظام اداری کشور پرداخت. وی با اشاره به اصل ۱۷۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تأسیس سازمان، به وظایف آمبودزمان و حفظ حقوق شهروندی - اقدامات بازدارنده و پیشگیرانه - حفظ حقوق عمومی و برخورد با مفاسد اقتصادی و اداری و سپس به اختیارات ویژه قضایی اشاره نموده و در خاتمه وظایف و اختیارات سازمان و نیز وظایف دستگاه‌ها و مسئولین به‌عنوان مخاطب این سازمان را تشریح کرد.

سراج؛ نقش بازرس قضائی را بسیار حائز اهمیت دانست و اظهار

تفاهم‌نامه همکاری مشترک امضاء کرد.

در مراسم امضاء این تفاهم‌نامه علیرضا دل‌خوش کاردار سفارت جمهوری اسلامی ایران در آنکارا، حضور داشت. عمر اوغلو در مراسم امضای این سند، ضمن قدردانی از هیئت ایرانی در پذیرش دعوت شرکت در سمپوزیوم و حضور فعال در کارکرد دوروزه آن، انعقاد این تفاهم‌نامه را سرآغاز همکاری‌های گسترده دو کشور دوست و برادر دریکی از مهم‌ترین نهادهای نظام‌های مردم‌سالار توصیف کرد و ابراز امیدواری نمود این همکاری موجب تحکیم و توسعه هرچه بیشتر رشته‌های همکاری بین دو ملت و دولت ایران و ترکیه شود.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور با اشاره به برنامه آتی برای انعقاد موافقت‌نامه همکاری با مالزی، گفت: امضای موافقت‌نامه با چین و عراق نیز مراحل نهایی خود را طی می‌کند. سراج با اشاره به اهمیت همکاری ایران و ترکیه در این زمینه گفت: نباید اجازه داد این دو کشور مأمنی برای بزه‌کاران و خلاف‌کاران و پولشویان باشد. سراج از عمر اوغلو خواست تا برای تعمیق همکاری‌های دوجانبه و شروع همکاری‌های چندجانبه به ایران سفر کند که با استقبال رئیس سازمان آمبودزمان ترکیه روبرو شد.

معرفی مؤسسه آمبودزمان ترکیه:

مؤسسه آمبودزمان ترکیه با تصویب قانونی به شماره ۶۳۲۸ و اعلام در روزنامه رسمی ترکیه به شماره انتشار ۲۸۳۳۸ در تاریخ ۲۹ ژوئن سال ۲۰۱۲ تأسیس شد. مؤسسه آمبودزمان ترکیه از زیرمجموعه‌های شورای ملی ترکیه و دارای شخصیت حقوقی مستقل و ردیف بودجه مشخص است. مقر این مؤسسه در آنکارا واقع شده است.

هدف از تأسیس این مؤسسه ایجاد سازوکاری مستقل و کارآمد جهت دریافت شکایات در ارائه خدمات عمومی، حقوق شهروندی و

(شایان ذکر این که طبق هماهنگی به عمل آمده میان سفیر سوئد در آنکارا با سفیر سوئد در تهران، اخیراً، سفیر کشور مزبور در تهران، از ایجاد روابط آمبودزمان میان دو کشور ایران و سوئد استقبال نموده و پیشنهاد داده است در صورت موافقت سراج، دیداری رسمی در محل سازمان بازرسی کل کشور داشته باشد. مراتب به وزارت امور خارجه کشور منعکس گردیده است).

دیدار با رؤسا و نمایندگان نهادهای آمبودزمان‌های

برخی از کشورهای شرکت‌کننده در نشست

رئیس سازمان بازرسی کل کشور همچنین با رؤسا و نمایندگان آمبودزمانی برخی از کشورهای شرکت‌کننده در سمپوزیوم؛ از جمله آمبودزمان کشور سودان، آمبودزمان کشور آلبانی، آمبودزمان فدرال مالیاتی و رئیس مجمع آمبودزمان‌های پاکستان، معاون آمبودزمان قرقیزستان و رئیس آمبودزمان کشور نیجر دیدار و در خصوص مسائل آمبودزمان و علاقه‌مندی‌های این سازمان به بسط گسترش و روابط با آمبودزمان‌های کشورهای دوست و علاقه‌مند به همکاری سخن گفت.

دیدارهای دوجانبه با مقامات کشور ترکیه؛

دیدار با معاون وزیر و رئیس خدمات نظارتی وزارت اقتصاد؛

سراج پس از خاتمه دیدار و گفتگو با رئیس آمبودزمان ترکیه و امضاء یادداشت تفاهم همکاری، از وزارت اقتصاد ترکیه بازدید به عمل آورده و با مصطفی کوجا، رئیس خدمات نظارتی وزارت اقتصاد ترکیه دیدار و گفتگو کرد.

دیدار با رئیس آمبودزمان جمهوری ترکیه و امضاء

یادداشت تفاهم همکاری

ناصر سراج با همتای آمبودزمان خود از جمهوری ترکیه

است. وظیفه اصلی واحد اطلاعات مالی مبارزه با پول شویی و مقابله با کسب درآمدهای نامشروع مالی است. در ترکیه، این مبارزه در اصل توسط هیئت مدیره مبارزه با جرائم مالی (MASAK) انجام می شود. ماساک یک واحد خدمات است که به طور مستقیم به وزارت مالیه متصل می باشد.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور در خصوص ضرورت همکاری دو کشور در خصوص مبارزه با جرائم مالی و مقابله با فرار مجرمان و مفسدان مالی اشاره کرد و بر اهمیت پیشگیری تأکید نمود. وی با اشاره به این که نباید دو کشور مأمنی برای فرار مجرمان مالی و اقتصادی باشند، اظهار داشت: در گذشته مواردی از فرار مجرمین مالی به کشور ترکیه بوده است که متأسفانه از این کشور نیز گریخته و به سایر کشورها رفته اند. سراج بیان داشت: کشورهای غربی در موضوع مبارزه با مجرمان فراری، در حد شعار خوب اند اما در عمل همکاری های لازم را به عمل نمی آورند.

تحقیق و بررسی می باشد. اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله داخلی و خارجی می توانند شکایات خود را به مؤسسه آمبودزمان ترکیه تسلیم نمایند.

ریاست آمبودزمان: عمر اغلو ریاست آمبودزمان ترکیه در سال ۱۹۴۷ در انطاکیه متولد شدند و تحصیلات خود را تا پایان دوره متوسطه در زادگاه خود ادامه دادند سپس در رشته حقوق دانشگاه استانبول تحصیلات خود را ادامه دادند و در سال ۱۹۷۱ فارغ التحصیل شدند. وی در طول دوران خدمت خود در مناصب گوناگون قضایی در ترکیه خدماتی را انجام دادند و در سال ۲۰۱۲ در دوران بازنشستگی خود به عنوان ریاست آمبودزمان ترکیه منصوب شدند.

ساختار سازمانی مؤسسه آمبودزمان ترکیه:

مؤسسه آمبودزمان ترکیه دارای یک رئیس، ۵ آمبودزمان و یک دبیر کل و چهار بخش روابط عمومی و خبرگزاری، دپارتمان اتحادیه اروپا و روابط بین الملل، دپارتمان توسعه راهبردی و دپارتمان توسعه اجرایی است.

دیدار با رئیس هیئت مدیره مبارزه با جرائم مالی (ماساک)؛ وزارت مالیه ترکیه؛

سراج با مرجع ملی و رئیس هیئت مدیره مبارزه با جرائم مالی (موسوم به ماساک) نیز دیدار و گفتگو کرد. در این دیدار که در محل دفتر رئیس هیئت مدیره مبارزه با جرائم مالی در ترکیه انجام شد. به منظور نظارت بر انجام فعالیت های مالی و بانکی، در اکثر کشورهای دنیا، واحدی تحت عنوان واحد اطلاعات مالی (FIU) ایجاد شده است. این واحد عموماً تحت نظارت وزارت اقتصاد فعال

گفتگو با محمد صنایع، دبیر شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان بازرسی کل کشور

تفاهم نامه سازمان و ستاد امر به معروف و نهی از منکر

برای ترویج این فریضه

اقتصاد و تولید، همگانی کردن اخلاق اسلامی، گسترش علم و فناوری، استقرار عدالت قضائی و عدالت اقتصادی از مصادیق مهم معروف و در مقابل آن؛ ابتذال اخلاقی، تضعیف نظام اسلامی، تضعیف فرهنگ اسلامی، تضعیف اقتصاد جامعه، از مصادیق مهم منکر است.

اما در مورد سؤال شما باید عرض کنم که؛ شوراهای امر به معروف و نهی از منکر بر اساس بخشنامه شماره ۱۴۹۶۳۱ تاریخ ۱۳۹۲/۹/۱۷ دولت در تمامی دستگاه‌های اجرایی و از جمله سازمان بازرسی کل کشور تشکیل گردیده است.

هدف از راه اندازی این شورا، هماهنگی و همکاری مدیران و کارکنان سازمان در جهت اجرای مطلوب فریضه امر به معروف و نهی از منکر است و از جمله مهم‌ترین وظایف این شورا می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. هماهنگی و همکاری در جهت اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های اعلامی از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر

۲. فراهم ساختن زمینه به کارگیری امکانات سازمان در راستای اجرای فریضه امر به معروف و نهی از منکر

• شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان از چه زمانی

تشکیل شده است؟

شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان در تاریخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۵ با انتصاب اعضاء شورا توسط رئیس محترم سازمان تشکیل شده است.

• ترکیب اعضای این شورا چگونه است؟

اعضاء شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان بازرسی کل کشور به شرح زیر است:

۱. جناب آقای ابراهیم شاهرخیان، معاون برنامه ریزی و امور مجلس به عنوان رئیس شورا

۲. بنده هم به عنوان دبیر شورا و نماینده سازمان جهت ارتباط با ستاد امر به معروف و نهی از منکر

با توجه به آغاز ماه محرم و اعلام هفته اول این ماه به عنوان « هفته احیاء امر به معروف و نهی از منکر»، با آقای صنایع، دبیر شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان، مصاحبه‌ای را اختصاص داده و در خصوص وظایف و برنامه‌های این شورا گفتگو نمودیم.

• جهت آشنایی بیشتر همکاران نسبت به شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان، خواهشمندیم وظایف این شورا را تشریح کرده و بفرمایید چه اهدافی را دنبال می‌کنید؟

ابتدا مقدمه کوتاهی در مورد جایگاه و اهمیت ای فریضه الهی عرض کنم. امر به معروف و نهی از منکر بر اساس آموزه‌های دینی، راهبرد اصلی اصلاح جامعه و محور ترویج و اقامه شریعت و احکام دینی است. حضرت اباعبدالله الحسینعلیه السلام نیز بزرگ پرچم‌دار امر به معروف و نهی از منکر می‌باشند.

این فریضه الهی در اصل هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بابیان این که؛ دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه‌ای همگانی است، تصریح شده و آن را در ابعاد وظیفه متقابل مردم نسبت به یکدیگر، دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به دولت ذکر نموده است.

مقام معظم رهبری حفظه‌ا... تعالی نیز امر به معروف و نهی از منکر را به عنوان یکی از نوترین، شیرین ترین، کارآمدترین، کارسازترین شیوه تعامل اجتماعی دانسته و این فریضه مهم را زیربنای حرکات اجتماعی در اسلام معرفی نموده‌اند.

معظم‌له در نخستین روز سال جاری در جوار مضجع ثامن الحجج علیه السلام و در مشهد مقدس ضمن تأکید بر این فریضه الهی به برخی از مصادیق مهم معروف و منکر این گونه اشاره کرده‌اند که؛ حفظ نظام اسلامی؛ حفظ عزت و آبروی ملت ایران، رونق دادن به

را جمع‌بندی و در این رابطه تصمیم‌گیری می‌نماید.

با توجه به اهداف، وظایف و ویژگی‌های خاص سازمان بازرسی کل کشور با هماهنگی‌های به‌عمل‌آمده اولاً سرفصل‌های آموزشی در خصوص امر به معروف و نهی از منکر برای بازرسان افتخاری سازمان در نظر گرفته شده. ثانیاً پیش‌نویس تفاهم‌نامه‌ای بین سازمان بازرسی کل کشور و ستاد امر به معروف و نهی از منکر برای ترویج این فریضه تنظیم گردیده است.

پس از تصویب قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر، از جمله اقداماتی که شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان انجام داده، درج تبلیغات مرتبط با این قانون در سایت سازمان، پورتال داخلی و فضاهای تبلیغی سازمان بوده است.

• چه اقدامات و برنامه‌هایی برای آینده شورا در نظر دارید؟

از جمله برنامه‌هایی که شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان در دست اقدام دارد، تعیین مصادیق معروف و منکر در سازمان، تشکیل هسته‌ای یاوران معروف طبق دستورالعمل ابلاغی از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر است. همچنین انتخاب افراد شایسته برای معرفی به ستاد امر به معروف و نهی از منکر به عنوان مدرس از جمله برنامه‌های این شورا است.

در پایان ضمن تسلیت به مناسبت ایام سوگواری سرور و سالار شهیدان، از همکاران محترم تقاضا می‌نماید پیشنهادهای خود را در خصوص ترویج این فریضه الهی به این شورا ارسال فرمایند.

۳. حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی دولت‌آبادی، مشاور معاون برنامه‌ریزی و امور مجلس و رئیس شورای فرهنگی سازمان به‌عنوان عضو شورا

۴. جناب آقای حمید سارنجی، مدیرکل حفاظت و اطلاعات به‌عنوان عضو شورا

۵. جناب آقای غلامرضا خدادادی، فرمانده بسیج پایگاه مقاومت شهید بهشتی سازمان، به‌عنوان عضو شورا

۶. حجت‌الاسلام والمسلمین نوری کاخکی، به‌عنوان عضو شورا

• شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان تاکنون چه اقداماتی انجام داده است؟

مهم‌ترین برنامه شوراهای امر به معروف و نهی از منکر؛ علاوه بر فعالیت‌های تبلیغی و آموزشی، شناسایی و تعیین مصادیق معروف و منکر دستگاه و متعاقب آن برنامه‌ریزی و اقدام برای ترویج معروف‌ها و جلوگیری از گسترش منکرات می‌باشد. شورای امر به معروف و نهی از منکر سازمان، همزمان با هفته احیاء امر به معروف و نهی از منکر (هفته اول محرم) با اعلام فراخوانی پیشنهادها مربوط به؛

• نقش سازمان بازرسی کل کشور در ترویج و اجرای امر به معروف و نهی از منکر

• نقش سازمان بازرسی کل کشور در حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر

• ارائه راهکارهای اجرایی امر به معروف و نهی از منکر در سازمان بازرسی کل کشور

ظرافت‌های نظارت و بازرسی

ناظر بر نظارت بر عملکرد کارکنان دولت

علی احمدی

معاون بازرسی کل استان مرکزی

به کاری شایسته و معروف فرامی‌خواند، بازرسان کارشناسان سازمان بازرسی کل کشور نیز با نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات، به نحوی همین نقش را دارند، در درجه اول باید تلاش کنند که خود را به آن صفت نیکو بیاریند و اگر دیگران را از کار عمل ناشایست باز می‌دارند، در وهله اول باید ناشایستی‌های خود را برهانند، تا کلامشان در دیگران تأثیر و منشأ اصلاح شود.

برای این منظور اصول هفتگانه‌ای که بازرسان و کارشناسان و کلیه اشخاصی که مشاغل نظارتی را به عهده‌دارند و بایستی قبل از دیگران به آن پای بند باشند به شرح ذیل ذکر می‌گردد.

۱ خیرخواهی رمز موفقیت (به مصداق حدیث شریف امام صادق (ع) که می‌فرمایند: «احب اخوانی من اهدی الی عیوبی» بهترین دوستان کسانی هستند که عیوب را هدیه نمایند، ناظر و بازرس بایستی رفتار، حرکات، سکناتش نسبت به مجموعه تحت نظارت با دلسوزی و خیرخواهی باشد.

۲ احترام به فهم دیگران را به‌عنوان آغازی نیکو در نظر داشته باشند.

۳ چون شناخت آگاهی مایه اطمینان می‌باشد از هر حیث شناخت به موضوع را تقویت نماید. تشخیص موضوع نقش مهم و اساسی در سایر مراحل به‌ویژه نتیجه‌گیری دارد.

۴ کنجکاوی بیش‌ازحد سد ارتباط است به‌ویژه در احوال شخصی و غیر مرتبط.

۵ صبر کلید کامیابی است، داشتن سعه‌صدر و درایت یکی از اوصاف مهم ناظر و بازرس است.

بر اساس اصل ۱۷۴ قانون اساسی نظارت بر حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری و اجرایی و مشمول نظارت و بازرسی از وظایف سازمان بازرسی کل کشور بوده که بخشی از شرح وظایف فوق در قالب فعالیت‌های نظارتی که جنبه پیشگیری از جرائم و تخلفات در سیستم اداری و کارکنان دولت دارد صورت می‌گیرد، تجربیات نظارت بازرسی حکایت از آن دارد که بخشی از مشکلات موجود در نظام اداری، ناشی از جهل به قوانین و مقررات و تفسیرهای سلیقه‌ای از قوانین و مقررات و فقدان برنامه نیازسنجی دوره‌های آموزشی متناسب با بسته‌ای سازمانی، شرح وظایف شغل ارجاعی و سایر موارد مرتبط است، در این راستا سازمان بازرسی کل کشور به‌عنوان دستگاه نظارتی و از جهات دیگر سایر دستگاه‌های نظارتی کشور تحت عنوان شورای دستگاه‌های نظارتی در این مقوله از حیث نظارت بر عملکرد کارکنان دولت باهدف آگاه‌سازی و ارائه هشدارهای پیشگیرانه نقش مهمی در اصلاح و تمشیت امور ایفا می‌نمایند.

در مرحله نظارت حین که در ماده ۱ قانون سازمان بازرسی کل کشور احصاء گردیده، ارائه هشدار و تذکر به مسئولین و کارکنان دولت به نحوی، امر به معروف و نهی از منکر، یا همان «تذکر لسانی» است، گرچه موضوع فوق در شکل تذکر دادن هرچند ساده به نظر می‌رسد، اما همانند آموزه‌های دینی، نیاز به فراگیری دارد و اگر به نحو صحیح و اثربخش در حوزه‌های اداری و بین کارکنان دولت و روابط سازمان به‌عنوان ناظر و کارکنان دولت به‌عنوان نظارت شونده توسعه یابد، حاصل آن تربیت انسان‌هایی مسئول و متعهد خواهد بود، البته نباید فراموش کرد فرد یا افرادی که دیگری یا دیگران را

آن را نمی‌داند، از این حیث انتقال تجارب به کارکنانی که شرایط فراگرفتن احکام قانونی برای آن‌ها فراهم نیامده، نه اینکه در این امر کوتاهی ورزیده باشند، و آموزش احکام قانونی به چنین مستخدم یا مستخدمانی برای پیشگیری از جرائم و تخلفات و ارتقای کیفی امور محوله و جلوگیری از هدر رفت سرمایه انسانی، منابع و امکانات دولتی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است، این کار در مراحل نظارت بازرسی، توسط بازرسان و کارشناسان و کلیه متولیان و اثرگذاران در امر نظارت و اصلاح، بایستی باظرافت، ملایمت، مهربانی و صبوری خاصی صورت گیرد، مضافاً آنکه در این آموزش، به فراخور سن کارمند، شرایط دستگاه، وضعیت مستخدم، مرتبه استعداد و فهم او باید پس از شناخت و تسلط به موضوع، به کارگیری شیوه‌های نوین علمی و مناسب آموزشی امری مهم و اساسی تلقی می‌گردد.

حالت دیگر ناآگاهی از قوانین و مقررات «جاهل مقصر» است، اصطلاحاً جاهل مقصر، کسی است که توانایی آموختن داشته، اما در این کار کوتاهی و سهل‌انگاری ننموده است، در این حالت ممکن است کسی به‌گونه‌ای به مسئله علم داشته باشد، اما در شرایطی واقع شده که اساساً از وجود حکم مسئله غفلت کرده است. در هر حال جهت‌گیری‌ها و موضع‌گیری‌های بازرس و ناظر تابع ذهنیات اوست، اکثر ذهنیات نیز تابع شرایط محیط و متأثر از مشاهدات و شنیدنی‌هاست، توجه بازرس به مسائل، اغلب تابع شرایط و اوضاع و احوال محیط است.

اگر محیط اداری، آلوده، خموده، بی‌تحرك و فاسد به اصطلاح روانشناسی جناحی، همراه با ذهنیت مجرمانه باشد، ممکن است مستخدمان دولت از تکالیف خود غافل شوند و اگر به آن‌ها هشدار داده شود که در قوانین و مقررات، حدود و ثغوری برای انجام یا ترک فعل وجود دارد، می‌پذیرند، اما از اینکه خودشان نیز چنین تکلیفی دارند و باید به آن پای بند باشند، غافل می‌باشند. در این حالت هشدار بازرس و ناظر به چنین مستخدمی که از تکلیف خود، به آگاه شدن به قوانین و مقررات غفلت داشته، مهم بوده و از مصادیق امر به معروف و نهی از منکر است که در قالب تذکر دادن به غافل، یا تنبیه به معنای لغوی آن، یعنی بیدار کردن است، بر این اساس اگر جاهل مقصر در مرحله‌ای که تحت نظارت و بازرسی قرارداد درخواست آموزش و تعلیم داشته باشد، اجابت خواسته او از طرف بازرس و ناظر و انعکاس به مقامات ذی‌ربط جهت اتخاذ

۶ همراهی آخر جاده سبز، تذکر تکرار شود و اگر توسط یکی از بازرسان نتیجه نداشت، اگر بازرس یا بازرسان دیگری نزد مخاطب مقبولیت بیشتری دارند به‌طور یقین اثرگذار خواهد بود.

۷ ساده اما هنرمندانه، از هنرمندانه بکار بردن الفاظ و حرکات هرچند ساده نباید غفلت ورزید.

با توجه به موارد فوق و در نظر داشتن مراحل چهارگانه: روبرو شدن، تشخیص، اجرا و پاسخ به واکنش مخاطب، برخی ظرافت‌های مهم در امر نظارت و بازرسی به شرح ذیل توضیح داده می‌شود:

یکی از موضوعاتی که در امر نظارت بر دستگاه‌های اجرایی و کارکنان دولت لازمه پیشگیری از جرائم، تخلفات و سوء جریان و همچنین اصلاح امور می‌باشد، آگاه‌سازی تحت عنوان فعالیت‌های آموزشی مرتبط با قوانین و مقررات، انتقال تجربه و چراغ راه بودن بالأخص در حوزه قوانین و مقررات کاربردی است، آموزش قوانین و مقررات به ناآگاهان به‌ویژه همزمان با مأموریت‌های نظارت و بازرسی، تحت عنوان انتقال تجربیات از حیث تشبیه در روایات، تعلیم جاهل، به‌عنوان نخستین مرتبه امر به معروف و نهی از منکر در واجبات شرعی قابل تبیین می‌باشد. ممکن است مستخدم دولت به ادله مختلف از جمله مباحث مرتبط با تنوع قوانین و مقررات، نداشتن برنامه، بی‌تجربه بودن کارمند، فقدان سازوکار آموزش‌های کاربردی در دستگاه‌ها و... از قوانین و مقررات عمومی دستگاه مربوطه به‌ویژه قوانین ناظر به شرح وظایف شغلی و پست سازمانی بی‌اطلاع و یا داری فهم برداشت نادرست از قوانین و مقررات باشد و به‌نگام کاربرد قوانین و مقررات را بنا به درک فهم خود سلیقه‌ای تفسیر نماید، به این فرد اصطلاحاً «جاهل قاصر» گویند، اصطلاحاً جاهل قاصر، کسی است که توانایی آموختن داشته، اما در این کار کوتاهی و سهل‌انگاری نموده است یعنی کسی که حکم قانون یا شیوه اجرای

خود را به‌درستی می‌دانند، برای مثال برخی مقامات در سلسله‌مراتب اداری که بدون رعایت الزامات نظام شایسته‌سالاری، در سمت‌های مختلف اداری منصوب شده‌اند، با دیدگاه مدیریتی غلط از جمله غرور، اقتدار بی‌منطق، فقدان تعامل، عدم درک متقابل، بی‌توجهی به رفتار اداری و حتی گاه با اجبار و برخورد تند و زننده با کارکنان زیرمجموعه برخورد نموده و تحت عنوان شیوه‌های مدیریتی، عمل خود را صحیح قلمداد می‌نمایند، بازرس و ناظر در این‌گونه موارد و مصادیق بایستی آگاه بوده و با آسیب‌شناسی لازم و منطبق با موازین علمی و عملی تدابیری داشته باشد که با ارائه راهکار و پیشنهاد مناسب زمینه ایجاد امنیت و آرامش و وفاق و همدلی در دستگاه تحت نظارت خود را عملیاتی نماید، زیرا این گروه از مستخدمین که در سلسله‌مراتب اداری به‌عنوان مقام اداری بالادست، از آن‌ها تعبیر می‌شود، گمان می‌کردند وظیفه خود را به‌درستی انجام می‌دهند، اما در حقیقت از سر ناآگاهی، همراه انجام تکالیف خود، با استفاده از اقتدار و حاکمیت دولتی که به اعتبار پست و سمت در اختیار او بوده به کارکنان اجحاف نموده و به نحوی زمینه وجود سوء جریان در امور جاری دستگاه به‌ویژه روابط تعاملی مخرب بین کارکنان را در دستگاه ایجاد و نهادینه می‌نمایند. چنین مستخدمی را نیز باید آموزش داد، اما روش تعلیم یا ارائه پیشنهاد از طرف ناظر و بازرس به مقامات ذی‌صلاح برای آموزش وی پیچیده‌تر از دو روش گذشته است. با چنین مستخدمی در مرحله نظارت و بازرسی باید چنان باظرافت و نرمی سخن گفت تا آماده شود، به‌گونه‌ای که نخست احتمال دهد اشتباه کرده است، چراکه او گمان می‌کند وظیفه خود را به‌درستی انجام می‌دهد، و از این جهت به‌آسانی نمی‌پذیرد که مرتکب خطا شده است، در مرحله بعد، پس از اینکه او پذیرفت اشتباه می‌کند و ادامه عملش نیز اشتباه است، باید عمل صحیح را به او تعلیم داده و تدابیر آموزشی متناسب برای وی پیشنهاد گردد که اصلاح و خودسازی را در دستور کار خود قرار داده و برای دیگران الگو باشد.

البته مراحل فوق به شرحی که گذشت آن‌قدر باید باظرافت از سوی بازرس و ناظر صورت گیرد که درنهایت هم جاهل قاصر و هم جاهل مقصر، تذکرات ارائه‌شده از سوی دستگاه نظارتی را هم لازم و هم مفید قلمداد نمایند.

تدابیر لازم برای برنامه‌ریزی و آموزش، عملی بسیار تحسین‌آمیز و از نقاط قوت و اثربخش عملیات نظارت و بازرسی محسوب می‌گردد.

حال اگر درخواستی صورت نگرفت و دیگران اعم از همکاران به‌ویژه واحدهای ناظر داخلی دستگاه و مقامات اداری در ترتیبات سلسله‌مراتب اداری گواهی کنند و علم داشته باشند که مستخدم وظیفه خود را نمی‌داند یا در آموختن آن کوتاهی کرده است، افزون بر اینکه باید تدابیر تعلیمی را برای او جدی گرفت، برای آموزش و انتقال احکام قانونی نیز باید روشی انتخاب و پیشنهاد گردد که او به یادگیری تشویق شود.

«جاهل قاصر» به شرحی که ذکر شد، خود انگیزه آموختن داشته است. اما شرایط یادگیری برای او فراهم نیامده و از این جهت، نمی‌توانسته احکام قانونی را فراگیرد. اما برای «جاهل مقصر» شرایط یادگیری و آموزش برایش فراهم بوده، ولی او خود در این کار کوتاهی ورزیده است، یعنی علی‌رغم وجود شرایط و امکانات در فراگیری قوانین و مقررات کوتاهی کرده است، از این حیث برای راهنمایی او نخست باید در او انگیزه ایجاد کرد و برای تعلیم چنین کسی نیز باید روش دقیق‌تری به کار گرفت تا آماده شود که خود درخواست تعلیم و آموزش کند، در غیر این صورت، اگر تنها برای اتمام حجت، از او خواسته شود که مسائل و احکام و قوانین و مقررات کاربردی را به‌عنوان ابزار کار یاد بگیرد و او نپذیرد، تکلیف از عهده بازرس و ناظر در مقام نظارت و بازرسی برداشته نشده و در این خصوص باید روشی پیچیده و ظریف‌تر به کار بست، البته ممکن است برحسب شرایط، تکلیف بر دوش مقامات بالاتر یا حوزه‌ای از دستگاه بازرسی شونده باشد که در این خصوص ناظر و بازرس با توجه به آسیب‌شناسی فوق، پیشنهاد فنی و اجرایی را ارائه می‌نماید.

حالت دیگر، تعلیم و آموزش جاهل یا به عبارتی ارشاد فعال است، یعنی اتخاذ تصمیم برای تعلیم کسی که به خیال خود، حکم قانونی و روش اجرای آن را می‌داند، لیکن درواقع اشتباه می‌کند، چنان‌که مستخدمین دولت پاره‌ای از قوانین و مقررات را بر اساس عرف و دیدگاه دیگران که دید عمیق و کارشناسی نیست را به‌اشتباه آموخته‌اند و خود علم یقینی به آن پیدا نکرده‌اند، در این فرض تصور می‌کنند عملشان در نظام اداری صحیح است یا در امر تصدی‌گری و مدیریتی اشتباه نمی‌کنند، این گروه به‌زعم خودشان تکلیف و وظیفه

می‌خواهم نیتم این باشد که برای خدا بنده باشم و تو خدای من بنده باشی. پس در نهایت می‌توان گفت طبق فرمایش خاتم رسل، حضرت محمد مصطفی (ص)، مخلصین چراغ‌های هدایت هستند «طوبی المخلصین اولئک مصابیح الهدی تنجلی بهم کل فتنه ظلماً» به واسطه آن‌ها فتنه‌های بسیار تاریک، روشن می‌شود، آن‌ها می‌فهمند و درک می‌کنند، بندگان خالص خداوند تاکسی را ببینند، می‌فهمند که او چکاره است، بندگان خالص خداوند عالمان حقیقی هستند و همه چیز به اذن الله تبارک و تعالی در دست قدرت آن‌هاست و ناظران و بازرسان بایستی مشمول موضوع فوق باشند تا رفتار، حرکات و سکنااتشان در مجموعه‌های تحت نظارت و بازرسی اثرگذار باشد و از این حیث الگو و مدل‌سازی نمایند.

منابع:

۱. قانون اساسی
۲. قانون سازمان بازرسی کل کشور
۳. بحار الانوار جلد ۶۷
۴. نهج الفصاحه
۵. عده الداعی و نجاح الساعی
۶. بیانات و فرمایشات مقام معظم رهبری
۷. تقریرات درس اخلاق حضرت آیت ا... فرهی رئیس مدرسه علمیه امام مهدی (عج)
۸. تراوش‌های ذهنی و تجربیات نظارتی و بازرسی

این موضوع در درازمدت و تکرار باعث ایجاد فرهنگ خودکنترلی و نظارت همگانی شده و به تعبیر مقام معظم رهبری «نظارت درونی و احساس حضور در محضر حق، مانع از تخلف انسان‌ها می‌شود، اما این عامل در همه انسان‌ها و به قدر کافی وجود ندارد، بنابراین نظارت درونی از اهم مسائل تمامی جوامع بشری است» البته تأثیرگذاری رفتار بازرسی در مجموعه تحت نظارت که به مراحل امر به معروف و نهی از منکر نیز قابل تعبیر و تشبیه است زمانی محقق می‌گردد که بازرسی خود از هر حیث، در تکثیر خوبی‌ها و خشکاندن مرداب بدی‌ها، فعال باشد و به این موضوع نیز آگاهی داشته باشد که اگر بفهمد، به واسطه مقام اخلاص تا جایی می‌رود که حتی فرشته نباید از عشق‌بازی بین او و پروردگار عالم مطلع باشد، دیگر کجا دوست دارد دیگران عملش را بفهمد؟! دیگر کجا دوست دارد خدا را لحظه‌ای رها کند؟ چون او که فهمید اخلاص یعنی چه، مگر می‌تواند این در گران‌بها و این سر عظیم، یعنی اخلاص خود را از دست بدهد. برای نیل به راهکارهای فوق بازرسی و ناظر باید مخلص باشد، زیر فقط مخلصین عالم هستند که از یک لحظه غفلت می‌ترسند و لذا دائم مراقب هستند، اما مابقی احتمال دارد یک لحظه غفلت کنند، این مطالب کد بسیار مهمی است که بایستی همواره در ذهن بازرسی و ناظر باشد و تکرار گردد. و آن این است که همیشه مراقب نفس خود باشد ولو به لحظه‌ای که احساس کند کسی شده است، همان لحظه، زمان سقوط اوست و هرچند بالاتر برود، اگر در آن لحظه منت کند، بدتر است مقام معظم رهبری در این خصوص می‌فرمایند:

«کسانی که در جایگاه نظارت بر مجموعه‌های انسانی و اصلاح امور هستند باید در عمل و رفتار خود بسیار مراقبت کنند.» بازرسی و ناظر باید بداند که در امر نهی دیگران، شیطان همیشه در کمین است، لذا اخلاص او در همه حال، به‌ویژه در مأموریت‌های نظارت و بازرسی مهم است.

حضرت سید الساجدین (ع) در ناله‌ها، گریه‌ها و مناجات‌شان می‌فرمایند: «واجب جهاد نافیک و همنافی طاعتک و أخلص نیاتنا فی معامتک» خدایا! کاری کن که جهاد ما در راه تو باشد و کوشش ما فقط و فقط در راه و طاعت خودت باشد، و در معامله با تو، نیت‌های ما خالص باشد، یعنی فقط برای خودت کارکنم، نه اینکه نیت کنم برای اینکه به فلان مقام برسم ولو مقام معنوی! من فقط

فرآیند شکل‌گیری، مفاد منشور و ضمایم الحاقی به مقررات سازمان بین‌المللی هوانوردی (ایکائو) و نقش نظارتی جهانی آن در استقرار یک نظام هوانوردی استاندارد در کشورهای عضو

تدوین: حمیدرضا خوشحالی سربازرس گروه هواپیمایی و فرودگاه‌ها
محمد دولت‌آبادی کارشناس نظارت و بررسی‌های راهبردی راه و شهرسازی

مقدمه:

یکی از شاخص‌های توسعه و رشد در جهان علی‌الخصوص در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، صنعت هوایی بوده و نقش این صنعت به لحاظ گستره عملکردی آن در تحقق توسعه پایدار و تعامل‌های فرهنگی، اقتصادی، فناوری و تولید ثروت و... مثال‌زدنی و بی‌بدیل است.

- این سازمان در هفتم دسامبر ۱۹۴۴ در ضمن تنظیم و امضاء پیمان حمل‌ونقل هوایی موسوم به پیمان شیکاگو تشکیل و مأموریت رسمی آن در سال ۱۹۴۷ آغاز گردید و اولین جلسه رسمی آن در ششم ماه می همان سال برگزار و اعضاء شورا نیز در بیست و هشتم ماه می همان سال انتخاب گردیدند.
- کشور ما هم در سال ۱۳۲۷ هجری شمسی رسماً به عضویت این پیمان و به تبع به عضویت سازمان ایکائو پیوست.
- پیمان شیکاگو مشتمل بر ۹۶ ماده می‌باشد که محتوای این

مواد بر اصول کلی حقوق جهانی هوانوردی دلالت داشته و بر اصل حاکمیت کشورها بر قلمرو و تابعیت هواپیماها تأکید دارد.

- مقر استقرار این سازمان بین‌المللی در شهر مونترال کشور کانادا می‌باشد.

منشور سازمان بین‌المللی هوانوردی

- اطمینان از رشد منظم و ایمن هواپیمایی‌های کشوری بین‌المللی در سراسر جهان
- تشویق صنعت و طراحی هواپیما برای مقاصد صلح‌جویانه
- ترغیب و توسعه خطوط هوایی، فرودگاه‌ها و تسهیلات هوانوردی برای هواپیمایی‌های کشوری
- بین‌المللی (civil airoplanes)
- پاسخ به نیاز مردم جهان به حمل‌ونقل هوایی ایمن، منظم، کارا و باصرفه

- جلوگیری از تضییع اقتصادی ناشی از رقابت‌های نادرست و مضر
- حفظ حقوق دول عضو و تأمین فرصت‌های مساوی برای اعضاء جهت برقراری سرویس‌های هوایی
- بین‌المللی
- از بین بردن تبعیض میان کشورهای عضو
- افزایش ایمنی پروازها در ناوبری بین‌المللی
- ارتقاء عمومی همه ابعاد هوانوردی
- تعمیم و توسعه کلیه امور پشتیبانی مرتبط با

هواپیمایی‌های کشوری بین‌المللی

ضمایم و مقررات توصیه‌ای سازمان بین‌المللی هوانوردی

(Icao annexes)

ضمایم پیمان شیکاگو حاوی مقررات بین‌المللی هواپیمایی‌های کشوری می‌باشند که به صورت مقررات توصیه‌شده و منطبق با ماده ۳۷ پیمان شیکاگو تهیه و انتشار یافته‌اند که اهم آن‌ها به شرح ذیل می‌باشند:

ضمیمه اول: حاوی قوانین و مقررات بین‌المللی در زمینه آموزش و امتحان در مورد صدور

گواهینامه‌های خلبانی، مهندسی پرواز و تعمیر و نگهداری هواپیما و گواهینامه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری وسایل رادیویی و دستگاه‌های ناوبری و آلات دقیق هواپیماها، گواهینامه‌های مراقبت پرواز و عملیات مختلف شرکت‌های هواپیمایی می‌باشد.

(Annexes 1-personel lie cen sing)

ضمیمه دوم: حاوی قواعد و مقررات بین‌المللی برای خلبانان و کارکنان مراقبت پروازی در زمینه بعضی از نکات که در هوا باید مورد توجه قرار گیرد می‌باشد، من جمله مقررات حق تقدم هواپیماها نسبت به یکدیگر در هوا می‌باشد.

(Annexes 2- rule of theair)

ضمیمه سوم: در خصوص هواشناسی و مقررات بین‌المللی در زمینه هواشناسی هواپیمایی می‌باشد.

(Annexes 3- Metro logical service for inter national affairs)

ضمیمه چهارم: در زمینه نحوه تهیه و انتشار نقشه‌های هواپیمایی می‌باشد.

(Annexes 4- Aero nautical chart)

ضمیمه پنجم: واحدهای اندازه‌گیری مورد استفاده در هواپیمایی کشوری را مشخص کرده است.

(Annexes 5-unit of measurement to be used in air and ground operation)

ضمیمه ششم: این ضمیمه مراتب مربوط به عملیات هواپیما را مطرح می‌کند که در آن از مقررات

بین‌المللی مربوط به نحوه کار شرکت‌های هواپیمایی و نحوه استفاده از هواپیماها از لحاظ عملیاتی درج شده که مشتمل بر دو بخش است.

(Annexes 6-opertion of aircraft- airplanes)

ضمیمه هفتم: در این ضمیمه مقررات بین‌المللی ثبت هواپیماها درج شده و علامات ثبت تخصیص یافته به کشورهای مختلف جهان و همچنین مقررات مربوط به رنگ‌آمیزی علائم ثبت و شناسایی مشخص شده است. (Annexes 7-air crft nationality registration marks)

ضمیمه هشتم: حاوی مقررات بین‌المللی ساخت و نگهداری هواپیما می‌باشد.

(Annexes 8-air worthi ness of air craft)

ضمیمه نهم: حاوی مقررات جهانی در مورد تسهیلات رفت آمد مسافری و ترخیص بار مانند مقررات گمرکی و گذرنامه می‌باشد.

(Annexes 9- facilities)

ضمیمه دهم: حاوی مقررات مربوط به ساخت و نصب و نگهداری دستگاه‌های ارتباطی و ناوبری و رادار و نحوه تهیه و مخابره تلکس‌های هواپیمایی می‌باشد. (Annexes 10- telecomm unications)

ضمیمه یازدهم: حاوی مقررات مراقبت پرواز می‌باشد. (Annexes 11-air safety regula tions)

ضمیمه دوازدهم: حاوی مقررات تجسس و نجات می‌باشد. (Annexes 12-search and rescue accident and indent)

ضمیمه سیزدهم: حاوی بررسی و پیشگیری سوانح (Annexes 13- air craft invenstigarion)

ضمیمه چهاردهم: در این ضمیمه خصوصیات فرودگاه‌های بین‌المللی از نظر حداقل طول و عرض و استقامت باند و تاکسی‌روها و سایر محموله‌های فرودگاهی و همچنین مقررات بین‌المللی

احتراز از نصب موانع در فرودگاه‌ها و نیز حداقل احتیاجات

آتش‌نشانی و بعضی از سایر خدمات فرودگاهی درج شده.

(Annexes 14-aerodromes)

ضمیمه پانزدهم: حاوی مقررات بین‌المللی در مورد دریافت

بررسی و انتشار اطلاعات هواپیمایی از طریق صدور نوت‌م و تهیه

کتاب اطلاعات هواپیمایی کشوری می‌باشد.

(Annexes 15-aeronautical information service)

ضمیمه شانزدهم: حاوی مقررات بین‌المللی احتراز از صدای

ناهنجار هواپیماها و احتراز از آلوده کردن محیط زیست از طریق مواد

سمی خروجی از اگزوز موتور هواپیما می‌باشد.

(Annexes 16-environment protection)

ضمیمه هفدهم: حاوی مقررات بین‌المللی در زمینه امنیت

هواپیما می‌باشد و هدف آن وضع مقررات در مورد پیشگیری از

هواپیماربائی و اقدامات ضد خرابکاری در هواپیما می‌باشد.

(Annexes 17-security)

ضمیمه هجدهم: مقررات بین‌المللی بسته‌بندی، انبار کردن و

حمل بی خطر کالاهای خطرناک.

(Annexes 18-the safe transport of dangerous goods by air)

ضمیمه نوزدهم: تحت عنوان مدیریت ایمنی با توجه به الزامات

دولت‌ها در خصوص مدیریت ایمنی و مواردی از قبیل برنامه جامع

ایمنی هوانوردی کشورها، سیستم مدیریت ایمنی و جمع‌آوری

داده‌های ایمنی، تجزیه و تحلیل و تبادل آن‌ها در صنعت هوانوردی

(Annexes 19-safety management)

جمع‌بندی و اعلام نظر

برقراری عملیات حمل‌ونقل هوایی ایمن در فضای کشورها برای

نشست و برخاست هواپیماها در فرودگاه‌ها مستلزم استقرار یک نظام

هوانوردی کارا و مجهز به زیرساخت‌ها و تجهیزات سخت‌افزاری و

نرم‌افزارهای مرتبط در چارچوب مقررات و استانداردهای جهانی

می‌باشد که سازمان هواپیمایی کشوری از طریق ایجاد سازوکار و

تشکیلات شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌ها، متولی راهبری، تنظیم

مقررات، بومی‌سازی و کلیه فعالیت‌ها در کشور می‌باشد. با توجه به

روند رشد شتابان این صنعت در جهان و علی‌الخصوص کشورهای

منطقه و سهم ناچیز کشور ما در بهره‌برداری از این ارزش افزوده به

لحاظ تحریم‌های ظالمانه (به‌طور مثال طبق آمار سال ۲۰۱۴ میلادی

خطوط هوایی کشورهای هم‌جوار سالانه بالغ بر ۶ میلیارد دلار از بازار

صنعت هوایی کشور ما کسب سود نموده‌اند و سهم خطوط هوایی

کشور ما در این میان حدود ۲ درصد بوده است.) لذا ضرورت دارد

راهبری و مراتب ارتقاء این صنعت که از صنایع فناوری محور،

های تک و پیشرو می‌باشد متناسب با شرایط توسعه‌ای و رقابتی آن

در دستور کار بروز رسانی قرار گیرد.

منابع:

1) WWW.ICAO. INT

2) WWW. CAO. IR

مدیریت داشبوردی

شیوه‌ای نوین در تصمیم‌گیری‌های سازمانی

جمع‌آوری: روح‌الله اسدیان کوهستانی - فوق‌لیسانس مدیریت صنعتی
کارشناس گروه تولید و توسعه
اداره کل بازرسی استان تهران

اطمینان از کسب اهداف و مطلع شدن از مشکلات بالقوه و واقعی را فراهم آورد. وظیفه داشبورد ارائه یک پل واحد برای نمایش وظیفه یک سیستم با یک نگاه می‌باشد. یعنی اینکه محیطی را مهیا می‌نماید که مدیران بتوانند به‌سادگی با یک نگاه و کمترین کلیک وضعیت سازمان خود را در بخش‌های مختلف رصد کنند و به‌سادگی متوجه شوند که کدام بخش سازمان در چه موضوعی دارای وضعیت بحرانی است و احتیاج به رسیدگی فوری دارد.

سیستم مدیریت داشبورد:

در سازمان‌های امروزی موضوع کلیدی و حیاتی برای مدیران توانایی تصمیم‌گیری سریع بر پایه اطلاعات جامع و صحیح می‌باشد برای رسیدن به چنین هدفی سازمان‌ها باید با بهره‌گیری از دانش نهفته در داده‌ها و اطلاعات، جهت تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مبتنی بر دانش و آگاهی، گام بردارند که امروزه در این مسیر به ایجاد و پیاده‌سازی سیستم مدیریت داشبورد روی آورده‌اند. این سیستم با ایجاد داشبوردهای تخصصی در زمینه‌های مختلف، تصمیم‌گیری مدیران را تسهیل می‌کند و نیز با توجه به قابلیت‌های گزارش‌سازی، نیاز کارشناسان را پوشش می‌دهد همچنین این

اکثریت مردم واژه داشبورد را تاکنون بارها شنیده‌اند. داشبورد همان صفحه‌شکل و زیبایی که جهت نمایش قسمت‌های مختلف وسیله نقلیه در جلوی آن نصب شده است. در واقع داشبورد کارکردهای مهم خودروی شما را جهت تصمیم‌گیری در حین رانندگی نمایش می‌دهد. به عنوان مثال اگر عقربه نشانگر دمای آب رادیاتور از حد معمول بالاتر رود بی‌شک متوجه بروز مشکلی در موتور خودرو و یا عملکرد آن خواهید شد و در اسرع وقت برای رفع آن اقدام می‌نمایید.

در سازمان‌ها با توجه به حجم بالای داده‌های پراکنده، تصمیم‌گیری به این آسانی امکان‌پذیر نیست که این مسئله برای مدیران ارشد چالش برانگیز شده است. می‌توان ادعا کرد که هدایت سازمان‌های امروزی، در چنین محیط‌های پیچیده به مراتب سخت‌تر از هدایت یک اتومبیل است بنابراین مدیران جهت اجرای مأموریت سازمان و حرکت در راستای اهداف استراتژیک حداقل به ابزاری که نمایانگر جنبه‌های مختلف عملکرد سازمان و هدایت آن است نیاز دارند. یک قانون مدیریت می‌گوید شما نمی‌توانید چیزی را که قابل اندازه‌گیری نیست به خوبی مدیریت کنید به همین منوال می‌توان اذعان داشت که نمی‌توان آنچه را که قابل مشاهده و دیدن نیست مدیریت کرد و این جایی است که داشبوردهای سازمانی و سیستم مدیریت داشبوردی مطرح می‌شوند.

داشبورد چیست؟

یک ابزار مدیریتی است که برای نمایش اطلاعات عملکردی در سازمان‌ها برای اشخاصی که به این اطلاعات نیاز دارند به فرمتی که بیننده آن به سرعت بتواند میزان کارایی و عملکرد سیستم را تشخیص داده و آن را مدیریت نماید. به زبان ساده داشبورد یک واسط کامپیوتری غنی با نمودارها، گزارش‌ها، شاخص‌های دیداری و مکانیزم اخطار است که در یک نرم‌افزار پویا و اطلاعاتی مربوط یکپارچه شده‌اند و برای تمامی کارکنان سازمان و مدیران ارشد آن روشی ساده برای دسترسی به داده‌های به‌روز سازمان است تا

نتیجه گیری:

بدیهی است دسترسی به اطلاعات دقیق و بهنگام جهت تصمیم‌گیری مؤثر در سازمان‌ها اعم از اجرائی یا نظارتی، کوچک یا بزرگ، خدماتی یا تولیدی امری اجتناب‌ناپذیری می‌باشد که ضرورت نیاز مدیران به ابزاری کارآمد و کارا، بالأخص مدیران سطوح عالی را دوچندان می‌نماید. داشبوردها (صفحات نمایش) به علت آنکه تمامی داده‌های سازمانی را بر یک صفحه جمع و آن‌ها را با استفاده از نمودارها و اشکال مختلف به راحتی برای مدیران و کارشناسان تفسیر می‌کنند ابزار ارزشمندی در سازمان‌های امروزی محسوب می‌شوند. مدیرانی که از سیستم مدیریت داشبوردی بهره می‌جویند به جای اتلاف وقت برای خواندن محتوای گزارش‌های پیچیده و غیرقابل درک و استخراج اطلاعات موردنیاز از میان آن‌ها، وقت خود را بر تصمیم‌گیری‌های صحیح و به موقع اختصاص می‌دهند و از زمان باقی‌مانده می‌توانند جهت رسیدگی به امورات دیگر سازمانی استفاده نمایند. در عصر کنونی و یا همان هزار سوم که مصادف با ظهور موج سوم و متعاقب آن طلوع موج چهارم می‌باشد هر سازمانی که ارزش کسب اطلاعات بهنگام را درک نکرده و نسبت به زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی اقدامی ننموده باشد شکی نیست در کمترین زمان رو به اضمحلال خواهد رفت بنابراین ناگزیریم سوار بر این موج حرکت کنیم زیرا ایستادگی در برابر این کهکشان عظیم اطلاعات به یک شوخی شباهت دارد.

امکان را به مدیران سازمان‌ها می‌دهد که هر لحظه عملکرد سازمان خویش را مشاهده و وضعیت آن را نسبت به هدف نهایی تطبیق نمایند برای این منظور باید شاخص‌های کلیدی عملکرد سازمان‌ها و واحدها تعریف تا بتوان در هر لحظه از وضعیت سازمان و عملکرد واحدهای سازمانی مطلع شوند.

فواید به کارگیری سیستم مدیریت داشبورد:

- ۱- ایجاد شفافیت اطلاعاتی در سازمان
- ۲- نمایش وضعیت کل سازمان در یک نگاه
- ۳- کمک به تصمیم‌گیری سریع‌تر، بهتر و مؤثرتر
- ۴- کنترل اجرای راهبردها و خط‌مشی‌های اخذشده
- ۵- نظارت بر وضعیت موجود سازمان و بخش‌های مختلف آن
- ۶- دسترسی به اطلاعات موردنیاز در هر زمان و مکان از چندین منبع
- ۷- ایجاد امکان سنجش میزان اجرای تصمیمات متخذه و برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده
- مراحل کلی طراحی و پیاده‌سازی سیستم مدیریت داشبورد:
- فاز اول: شناسایی فرآیندهای سازمان
- فاز دوم: تعیین شاخص‌های کلیدی عملکردی سازمان و واحدها
- فاز سوم: طراحی سیستم داشبورد مدیریت
- فاز چهارم: طراحی و پیاده‌سازی سیستم
- فاز پنجم: اجرای پایلوت جهت رفع کاستی‌ها و تکمیل اطلاعات
- فاز ششم: اجرای سیستم در کل سازمان
- یک سیستم داشبورد مدیریتی مناسب باید:
- الف: پیکربندی آن به گونه‌ای باشد که استفاده از آن را ساده نماید.
- ب: قابلیت تعریف داشبوردهای جدید برای مسئولیت‌ها و افراد و مدیران جدید داشته باشد.
- ج: قابلیت نمایش انواع اطلاعات را داشته و قابل تحلیل باشد.

جایگاه و نقش سازمان بازرسی کل کشور

محمد نادری ملک‌شاه

دانشجوی دکتری علوم سیاسی و بازرسی گروه سیاسی و قضایی اداره کل بازرسی استان گلستان

جلوگیری از هر نوع جرم و جنایت مربوط می‌شود به ایمان انسان‌ها که امری است بازدارنده و نظارت عالی‌ه درونی هر فرد تا حقوق دیگری را ضایع نکند و ستمی نیز به دیگران نرساند. اما برای سازمان بازرسی اهداف دیگری غیر از پیشگیری از جرم و تخلف در قانون تشکیل آن گنجانده شده است؛ شناخت تخلف و جرم و معرفی متخلفان و مجرمان به مراجع قضایی جهت مجازات و از سویی این سازمان پیگیر و هدایت‌کننده دستگاه‌ها اجرایی به مر قانون و وحدت رویه در اجرای قوانین و مقررات در دستگاه‌های را نیز تعقیب می‌کند. این سازمان درواقع پیگیر اهداف موردنظر مقنن (قانون‌گذار) محسوب می‌شود یعنی اجرای صحیح قوانین و نظارت بر حسن انجام امور.

نتایج حاصل از اهداف سازمان و فلسفه وجودی آن عبارت‌اند از:

- ۱- شناخت تخلفات و جرائم،
 - ۲- پیشگیری از تخلفات و جرائم در دستگاه‌های اجرایی کشور،
 - ۳- معرفی مجرمان و متخلفان به مراجع قضایی و رسیدگی به تخلفات و پیگیری آن تا حصول نتیجه،
 - ۴- پیگیری اهداف قانون‌گذار (اجرای صحیح قوانین و نظارت بر حسن جریان امور)،
 - ۵- هدایت دستگاه‌های اجرایی به اصول وحدت رویه قوانین و مقررات،
 - ۶- پیشنهاددهنده جهت اصلاح قوانین و مقررات به مراکز تصمیم‌گیر،
 - ۷- انتقال‌دهنده اطلاعات و آمار واقعیت‌های جامعه به مراکز تصمیم‌ساز.
- سازمان بازرسی کل کشور پرنفوذترین سازمانی است که از توان بالفعلی برخوردار است که می‌تواند برای تمام مراکز کلان

سازمان بازرسی کل کشور تنها نهادی است که می‌تواند برای سیستم سیاست‌گذاری کلان کشور منشأ تبیین و یک فرصت استثنایی باشد تا نسبت به شناخت وسیع‌تر و دقیق‌تر یافته‌های آماری و واقعیت‌های موجود در سطح کشور و درزمینه‌های مختلف جهت تحقق و تدوین برنامه‌های توسعه‌ای از آن به‌گونه‌ای مطلوب بهره‌فراوان گرفت. این سازمان می‌تواند بهترین متولی اطلاعات‌گیری از سطوح کشور بخصوص از دستگاه‌های حجیم دولتی اعم از تصمیم‌ساز و اجرایی باشد تا از این طریق مقامات عالی‌ه نظام بتوانند به سهولت و با شناخت دقیق همه‌جانبه نسبت به سیاست‌گذاری و سیاست‌ریزی در سطح کلان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی کشور بپردازند. این سازمان با توجه به دارا بودن قانون و مکانیسم منحصربه‌فرد، می‌تواند راهبردی‌ترین فرصت برنامه‌ریزی را به مراکز مهم و استراتژیک کشور مانند: مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصاحت نظام و هیئت دولت ارائه کند. در واقع می‌توان گفت این سازمان عالی‌ترین مرجع و افزون‌بر آن بارزترین تشکیلات تدوین اطلاعات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود. این سازمان به‌عنوان یکی از دستگاه‌های نظارتی در تبادل اطلاعات و تدوین قوانین و برنامه‌ریزی کلان می‌تواند نقش سترگ و بسزایی را صرف‌نظر از بعد نظارت و بازرسی ایفاء نماید که در راهبرد کلان کشور بسیار مؤثر واقع گردد.

سازمان بازرسی کل کشور یکی از دستگاه‌های نظارتی بیرونی و ساز کارهای کاربردی نظام جمهوری اسلامی محسوب می‌شود درواقع ذات این سازمان در درجه اول پیگیری و پیشگیری از تخلفات و جرائم اداری است که وجه اشتراک بارزش‌های درونی بازدارنده از تخلف و جرم انسانی و اسلامی دارد، چون در درجه اول

پیشرفت کشور است. طی فرایند مذکور رشد چشم‌گیری در زمینه نظارت عمومی به وجود آمده که بیانگر یک نوع برون‌رفت از تنگ‌ناهی و تنگ‌نظری نسبت به نهادهای نظارت می‌باشد. بدیهی است این نوع نگاه و برنامه‌ریزی و آینده‌نگری باعث شده که تلفیق و همپوشانی بین دستگاه‌های اطلاعاتی کشور (وزارت اطلاعات)، نظارت

تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر و قانون‌گذار کشور، بانک اطلاعاتی محسوب شود. بدین‌صورت که تمامی مراکز مهم و حساس از اطلاعات این سازمان به‌صورت بهترین شکل ممکن، وسیع و دقیق بهره‌مند شوند. ناگفته نماند این عمل بارزترین و در عین حال مهم‌ترین محصول اهداف سازمان بشمار می‌رود در واقع بیانگر به ثمر نشستن

بودجه‌ای (دیوان محاسبات)، نظارت عام قضایی (دادگستری) و اعتبارات و هزینه‌ای (معاونت بودجه و برنامه‌ریزی وزارت کشور) به وجود بیاید؛ بدیهی است که می‌تواند چشم‌انداز رو به رشد و روشنی را در کشور به وجود بیاورد. این تغییر و دگرگونی (نگاه‌ها از حالت سنتی به‌صورت مدرن) افزایش و گسترش اقتدار نظارت را متحول و امکان‌پذیر می‌کند.

عدم توجه و استفاده صحیح از بهینه‌سازی اطلاعات و توانمندی‌های سازمان بازرسی می‌تواند تهدیدی برای مراکز و نهادهای حساس کشور جهت تبیین برنامه‌سازی و برنامه‌ریزی در راستای رفع مشکلات کلان و استراتژیک محسوب شود و مضافاً اینکه باعث سرخوردگی مقامات، مدیران، بازرسان و کارشناسان مجرب سازمان را به همراه دارد که شدیدترین آسیب به حساب آمده و باعث نوعی وارفتگی و انحراف نسبت به اهداف و سیاست سازمان می‌انجامد و به لحاظ نظارت که هدف مهم اصلی سازمان می‌باشد دچار تعدیل و آسیب خواهد شد و قطعاً عوامل سازه‌های دولتی (دستگاه‌های بودجه‌گیر) از کنترل نظارت خارج شده و اهداف عالی‌ه نظام را دنبال نخواهند کرد و از همین حیث به کشور به لحاظ مدیریتی، مالی و... آسیب خواهد رسید.

دستاوردهای ناشی از اقدامات میدانی سازمان بوده در مقابل اگر از نتایج به‌دست‌آمده سازمان در تدوین و تقنین قوانین بهره‌گیری نشود تمام فعالیت‌های سازمان بی‌فایده و بی‌اثر خواهد بود؛ یعنی از دستاوردهای نهایی و عالی‌ه سازمان بازرسی در تدوین اهداف رسالتش، نظام و کشور بی‌بهره خواهند ماند و تمام فعالیت‌های سازمان بی‌حاصل و ابتر می‌ماند. سازمان می‌بایست با تلاش مضاعف نتایج دستاورد خود را در قانون‌گذاری‌ها تصریح و تعمیم دهد تا گردش و بازخورد تلاش مستمر سازمان اثربخش باشد، این یکی از مهم‌ترین رسالت و مأموریت‌های سازمان بازرسی کل کشور است که در کلیت قانون تشکیل آن مستتر می‌باشد.

سازمان بازرسی کل کشور با توجه به همکاری و همپوشانی در سال‌های اخیر با چندین دستگاه متولی نظارتی که "دستگاه‌های نظارتی کشور" را ایجاد نموده‌اند توان خود را در کنترل و نظارت دقیق بر مجموعه دستگاه‌های اجرایی کشور افزایش و اطلاعات دقیق و مطابق با واقع از عملکرد آن‌ها به دست می‌آورند که خود گویای تلاش‌های نظروزرانه، آینده‌نگری به چشم‌انداز برنامه‌ریزی برای دستگاه‌هایی است که طی فرایندی در دل برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله و ۵ ساله‌های متعدد تدوین شده دهه‌های اخیر جهت توسعه و

نظارت و بازرسی در نهج البلاغه

قسمت پایانی

علی فخمی-کارشناس روابط عمومی

تمام شئونات کارگزاران داشته و در سخنان خود به نظارت فراگیر والیان و حاکمان بر امور کارگزاران تأکید داشتند. از عملکرد خود امام و همین طور سفارشی که به والیان خود می نمودند، نظارت امام در چند محور قابل بررسی است:

(الف) انتخاب کارگزاران نمونه و شایسته؛

(ب) رسیدگی مادی و معنوی به کارگزاران؛

(ج) تقویت نظارت درونی کارگزاران؛

(د) نظارت بیرونی بر کارگزاران از طریق مستقیم توسط حاکمان یا از طریق نیروهای اطلاعاتی؛

(ه) حسابرسی و کیفر کارگزاران خطاکار.

بازرسی و نظارت بر کارگزاران:

از آنجا که فلسفه وجودی سازمان های دولتی و مؤسسات عمومی تأمین مصالح عامه است و این نهادها با امکانات و بودجه مردم و برای خدمت به آنان پدید آمده اند و همواره باید در این مسیر نیز حرکت کنند، بنابراین باید احراز شود که تا چه حد به تعهد خویش پایبندند. با توجه به گسترش دایره حکومت امیرمؤمنان (ع) و عدم امکان نظارت مستقیم خود حضرت، در کنار همه مکانیزم های نظارتی و توجهات حکومتی به کارگزاران، داشتن دستگاه نظارتی خاص جزو ضروریات حکومت است. حضرت هم خود از چنین دستگاهی بهره می گرفتند^۴ و هم آن را به والیان حکومتی سفارش می کردند. البته ایشان معیارها و چهارچوب هایی برای ناظران و بازرسان ترسیم کردند. حضرت تأکید داشتند که عهده داران این سمت باید انسان هایی متقی، مؤمن، امانتدار و صادق باشند. وظیفه آنان این است که از طرز عمل مأموران، آگاه و شیوه

یکی از مباحث مهمی که در دین مبین اسلام مورد توجه بوده امر نظارت و بازرسی است. بر همین اساس نظارت و بازرسی در حکومت علوی نیز جایگاه ویژه ای داشت.

در قسمت های پیشین هدف امیرالمومنین علی علیه السلام از نظارت و کنترل و همچنین نظارت کارآمد از دیدگاه نهج البلاغه و نظارت در حکومت علوی را تا حد امکان تشریح کردیم. در ادامه به موضوع نقش هشدار و پیشگیری در نظارت پرداختیم و توضیحاتی درباره اعمال نظارت آشکار و پنهان ارائه کرده و نظارت مردمی را تشریح کردیم.

حال قسمت چهارم و پایانی این مقاله را از نظر می گذرانید:

هدف علی (ع) از پذیرش قدرت و حکومت این بود که جامعه انسانی را به سوی تکامل مادی و معنوی و در نهایت به طرف خداوند سوق دهد و عدالت اجتماعی را برقرار سازد. برای همگان زندگی سالم و همزیستی مسالمت آمیزی براساس تساوی حقوق افراد، پدید آورد. به عبارت دیگر می خواست احیاگر حکومت و سیاستی باشد که پیامبر ۲۵ سال پیش آن را بنا نهاده بود و بعد از پیامبر چهره حکومت و جامعه پیامبری کاملاً دگرگون شده و فرسنگ ها از اهدافش فاصله گرفته بود.^۱

اهداف پیامبر اسلام جز پیاده کردن و استواری بخشیدن پایه های اخلاق نبود همچنان که خود آن حضرت همواره بانگ برمی داشت که برای کامل کردن ارزش های اخلاقی مردم برانگیخته شده ام^۲ و در این راه آن چنان تلاش کرد که در قرآن نیز به داشتن اخلاق نیکو به سترگی ستوده شده بود.^۳

امیرالمومنین علی (ع) نظارت مستمر و پیگیر و حساب شده در

محمد بن ابی‌بکر از استانداری مصر برکنار گشت، به امام خبر رسید که وی محزون و اندوهگین شده است. امام طی نامه‌ای به او چنین نوشت: «به من خبر رسید که از فرستادن اشتر به سوی محل فرمانداری‌ات ناراحت شده‌ای. این کار را به دلیل کند شدن و سهل انگاری‌ات یا انتظار کوشش بیشتری از تو انجام نداده‌ام، اگر تو را از فرمانداری مصر عزل کردم، فرماندار جای دیگری قرار دادم که اداره آنجا بر تو آسان‌تر و حکومت تو در آن سامان خوش‌تر است»^{۱۰}

بازرسی و نظارت درونی:

یکی از مطلوب‌ترین و مؤثرترین شیوه نظارت بر حسن اعمال کارگزاران نظارتی است که خود آنان از درون بر عملکرد خویش داشته باشند. این نظارت از طریق اعتقادات دینی و اخلاق فردی صورت می‌گیرد که امام برای تقویت هر دو مورد برنامه‌ریزی نموده و تلاش کافی مبذول داشته‌اند. به طوری که همراه با سفارشات اخلاق به کارگزاران مسائل اعتقادی را نیز همواره یادآوری می‌فرمودند. به طور کلی می‌توان گفت دولت علوی در تمام زمینه‌ها «مقتید به دین» است. به اقتضای این خصیصه است که حکمران بالضروره باید داناترین مردم در حکم خداوند باشد^{۱۱} و نیز باید به اجرای قانون خدا متعهد باشد: «لیس علی‌الإمام الاّ ما حُمِّلَ من أمر ربّه»^{۱۲} فاعلم أنّ أفضل عباد الله امام عادل هدی و هدی فأقام سنّه معلومه و أمات بدعه مجهوله»^{۱۳}

کیفر سریع و قاطع کارگزاران:

همچنان که گفتیم امام برای اطلاع از عملکرد کارگزارانش همواره بر چگونگی کارکرد آنان نظارت داشت. از مدیران و مسئولان حکومتی نیز چنین نظارتی را انتظار داشت و به آن‌ها رهنمود می‌داد که اگر یکی از عمال حکومتی و حتی کسی از یاران و همکاران نزدیک زمامدار دست به فساد و نادرستی و خیانتی زد و گزارش‌های بازرسان مخفی هم حاکی از تأیید این موضوع بود، همین گزارش‌ها برای اثبات خیانت آن شخص کافی است و باید بدون درنگ مورد رسیدگی قرار گیرد. نکته‌ای که باید در مورد اطمینان به گزارش بازرسان یادآوری شود این است که همان طور که گفتیم علی (ع) ضمن سفارش به دقت در انتخاب بازرسان و سلامت روحی و اخلاقی

برخورد آنان را با مردم زیر نظر داشته باشند و از میزان صحت و سقم گزارش‌های کارگزاران نیز مطلع یابند و این بازرسان ویژه، چشم حکومت محسوب می‌شوند و اگر حاکم بازرس مورد اطمینان نداشته باشد، نمی‌تواند حکومت را اداره کرده و مانند یک شخص نابینا نمی‌تواند راه درست را بیابد. حضرت می‌فرمایند: «سپس رفتار کارگزاران را بررسی کن، و جاسوسانی راستگو، وفایه بر آنان بگمار که مراقبت و بازرسی پنهانی تو از کار آنان سبب امانتداری و مهربانی با رعیت خواهد بود»^۵

نظارت بر کارگزاران عبارت است از:

۱. نظارت بر مکاتبات: امام علی (ع) نامه‌های کارگزاران را زیر نظر داشتند؛ چه نامه‌هایی که خود آنان برای دیگران می‌نوشتند و یا نامه‌هایی که به آنان نوشته می‌شد مراقبت می‌نمودند. حضرت در نامه‌ای به زیادبن ابیه نوشته است: «اطلاع یافتیم که معاویه برای تو نامه‌ای نوشته تا عقل تو را بلغزند و اراده تو را سست کند»^۶

۲. نظارت بر گفتارها: امام در نامه‌ای به ابوموسی اشعری که عامل آن حضرت در کوفه بود و پس از آنکه امام (ع) آنان را به جنگ جمل فراخواند، مردم را به نشستن در خانه ترغیب کرد، ضمن توبیخ وی به او اعلان می‌کند که گفته‌های او مورد دقت و ارزیابی قرار می‌گیرد: «از بنده خدا علی امیرمؤمنان به عبدالله بن قیس (ابوموسی اشعری) پس از ستایش پروردگار و درود: سخنی از تو به من رسیده که هم به سود و هم به زیان تو است. چون فرستاده من پیش تو آید دامن همت به کمر زن، و کمرت را برای جنگ محکم ببند و از سوراخ خویش بیرون آی»^۷ و^۸

۳. نظارت بر رفتارها: امام (ع) رفتار کارگزاران را نسبت به مخالفان زیر نظر داشت و آنان را از بدرفتاری نسبت به مخالفان بر حذر می‌داشت. آن حضرت خطاب به ابن‌عباس فرماندار بصره نوشت: «بد رفتاری تو را با قبیله بنی‌تمیم و خشونت با آنان را به من گزارش داده‌اند. همانا قبیله بنی‌تمیم مردانی نیرومندند که هر گاه دلاوری از آنان غروب کند، سلحشور دیگری به جای آن می‌درخشد»^۹

۴. نظارت بر عکس العمل افراد پس از عزل: امام ناراحتی‌ها و گرفتاری‌های کارگزاران را نیز تحت مراقبت قرار می‌داد. پس از اینکه

ارزیابی و پیگیری:

در آخر باید گفت، کنترل عبارت از توجه به نتایج کار و پیگیری آن برای مقایسه فعالیت‌های انجام شده و اعمال اصلاحات مقتضی بر مبنای اهداف تبیین شده است. کنترل دارای ارکانی است؛ مانند نظارت، ارزیابی و پیگیری.

۱- نظارت و ارزیابی: نظارت و ارزیابی در برخی موارد آشکار و بیرونی است. با بکارگیری ماموران تجسس و پیگیری می‌توان امور را کنترل و ارزیابی نمود. گاهی با یک نظارت درونی می‌توان افراد را معتقد به وظایف خود نمود که با نفس لوامه خود امور خود را به بررسی و ارزیابی بکشند. ناظران بیرونی گاهی آشکارا و گاهی پنهانی کار خود را انجام می‌دهند. طبق فرموده امیرالمؤمنین علیه السلام خدمتگزاران توده مردم هستند و بر کنترل دائمی همه کسانی که به هر نحوی به کاری گماشته شده‌اند، سفارش مؤکد شده است. بویژه امام توصیه فرموده است که علاوه بر آنکه مدیر خود باید ناظر اعمال آنان باشد، کار آن‌ها را کنترل و مواظبت کند تا با سوء استفاده از قدرتی که وی به آن‌ها داده است به رعیت ستم نکنند. گروهی را نیز بایستی برای بازرسی همیشگی آن‌ها بگمارد تا همواره او را در جریان شیوه عملکرد آن‌ها قرار دهند. امام در قسمتی از سخنان گهربار خود خصوصیات لازم را جهت انتخاب این بازرسان، برای

آنان باز هم زمامدار را دعوت می‌کند که هر کاری را از مجاری مختلف دنبال کند تا هرگاه یک گزارش از چند مجرا مورد تأیید و اتفاق نظر قرار گرفت، برای زمامدار شکی در صحت و پذیرش آن وجود نداشته باشد.^{۱۴}

نامه عتاب‌آمیز حضرت به یکی از نزدیکانشان که ظاهراً عبدالله بن عباس پسر عموی ایشان است در خور توجه بیشتر می‌باشد. برخورد امام با وی نشان می‌دهد که نظارت و مراقبت امام علی همان گونه که نسبت به کارگزاران غیر خویشاوند به دقت اعمال می‌شود و بر کارگزاران خویشاوند نیز اعمال می‌شود و در نشان دادن عکس العمل و مجازات هیچ گونه تفاوتی نبوده است. شیوه امام علی (ع) در مورد فرد خاطی علاوه بر به کیفر رساندن آنان افشاگری و رسوایی آنان نیز بوده است چنانچه در ادامه نامه مذکور امام به مالک می‌خوانیم: «به مقدار خیانتی که انجام داده است او را کیفر نما! سپس وی را در مقام خواری و مذلت بنشان و داغ خیانت بر جبینش بند و طوق رسوایی بر گردنش بیفکن. این روش امام که داغ خیانت بر پیشانی فرد خطاکار زده شود و قلاده ننگ و بدنمایی بر گردنش آویخته شود و در میان مردم انگشت نما گردد»^{۱۵} به خاطر این است که هم سرنوشت او باعث عبرت دیگران شود و هم دیگر فرصت و امکانی برای خیانت و فساد در میان مردم پیدا نکند.

خواهد شد که نمی‌توان جبرانی برای آن در نظر گرفت پس برای رسیدن به هدف و تداوم در مسیر هدف نکات فوق‌الذکر را باید آویزه گوش خود نمود که بهترین الگو در این وادی برای مدیران را می‌توان نهج‌البلاغه ذکر کرد.

مالک اشتر می‌فرماید: و ابعث العیون من اهل الصدق و الوفاء علیهم «برآن‌ها بازرسان و کنترل‌کنندگانی بگمار که به تو وفادار و راستگو باشند.» کلمه «عیون» به معنی بازرسان و چشمهای ناظر بر اعمال می‌باشد.

جهت یک ارزیابی و کنترل صحیح باید به موارد ذیل توجه کرد:

- تعیین نتایج مورد انتظار

- تعیین استاندارد مطلوب

- تعیین شاخص‌ها برای سنجش نتایج مورد انتظار

- تعیین نحوه و روش جمع‌آوری اطلاعات و آمار مورد نظر (طراحی شبکه اطلاعاتی)

- تعیین مقایسه اطلاعات جمع‌آوری شده و نتیجه‌گیری

۲- پیگیری: رکن دوم کنترل، پیگیری امور ارزیابی شده است. یقیناً اگر پیگیری نباشد نقاط قوت و ضعف بررسی نمی‌گردد. پس از ارزیابی و رعایت شاخص‌های آن بایستی افراد شایسته مورد شناسایی و تشویق قرار بگیرند؛ زیرا عدم تشویق، میل و انگیزه کار را از نیروهای فعال و شایسته می‌گیرد. تشویق باعث تنبیه خاطیان است؛ همان‌طور که امام علی علیه‌السلام تشویق نکردن نیکوکاران را به منزله تشویق خطاکاران می‌شمارند و این امر را لازم می‌دانند. عن علی علیه‌السلام: و لا یكونن المحسن و المسی عندک بمنزلۀ سواء فان فی ذلک ترهیدا لاهل الاحسان فی الاحسان و تدریبا لاهل الاساءة علی الاساءة و الزم کلا منهم ما الزم نفسه؛ «هرگز نباید افراد نیکوکار و بدکار در نظرت مساوی باشند؛ زیرا این کار سبب می‌شود که افراد نیکوکار در کارهایشان بی‌رغبت شوند و بدکاران در عمل بدشان تشویق گردند و هرکدام از این‌ها را مطابق کارش پاداش بده.» و در جای دیگر می‌فرمایند: از جر المسیء بثواب المحسن؛ «خطا کار را به وسیله پاداش دادن به نیکوکار تنبیه کن.»

نتیجه:

با بررسی‌های انجام شده در این تحقیق می‌توان به وضوح به این نتیجه رسید که برای ثبات و تداوم در هر کاری چه کار حکومتی و چه کار دیگر باید پس از شروع و آغاز کار در ادامه راه نظارت دقیق را سرلوحه خود قرار داد؛ چرا که یک مدیر در هر زمینه‌ای اگر نکات نظارت بازرسی و پیگیری را نادیده و یا سهل بینگارد، دچار خسروانی

پی‌نوشت:

۱. «بعثت لاتمم مکارم الاخلاق» ر.ک: مجلسی، محمدباقر،

بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۷۳.

۲. وَ إِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ؛ (سوره قلم/۴) و در حقیقت تو بر نیکو خلقی عظیم آراسته‌ای»

۳. برای مثال: «امام در نامه‌ای به مالک بن کعب، فرماندار عین‌التمر مأموریت می‌دهد که به شهرهای عراق سفر و بر امور کارگزاران نظارت کند و گزارش بازرسی خود را به حضرت اعلام نماید. (محمودی، محمدباقر، نهج‌السعادة فی مستدرک نهج‌البلاغه، ج ۴، نامه ۶۳، ص ۱۴۱).

۴. نهج‌البلاغه، نامه ۵۳، ص ۵۷۸.

۵. نهج‌البلاغه، نامه ۴۴.

۶. همان، نامه ۶۳.

۷. همان، نامه ۴۵.

۸. همان، نامه ۱۸.

۹. همان، نامه ۳۴.

۱۰. همان، خطبه ۱۷۳: «إِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ بِهَذَا الْأَمْرِ أَقْوَاهُمْ عَلَيْهِ وَ أَعْلَمُهُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ فِيهِ»

۱۱. همان، خطبه ۱۰۳.

۱۲. همان، خطبه ۱۶۴.

۱۳. وَ تحفظ من الاعوان، فَإِنْ أَحَدٌ مِنْهُمْ بَسَطَ يَدَهُ إِلَى خِيَانَةٍ اجتمعت بها علیه عندک اخبار عیونک، اکتفیت بذلک شاهد فَبَسَطْتَ عَلَيْهِ الْعُقُوبَةَ فی بدنه... «نهج‌البلاغه، نامه ۵۳، ص ۵۷۸.

۱۴. نهج‌البلاغه، نامه ۵۳، ص ۵۷۸.

۱۵. فاضل لنکرانی، محمد، آئین‌شوررداری از دیدگاه امام علی(ع)، ص ۱۶۱.

آسیب‌شناسی اختصاصی حوزه دارو

مهندس الیاسی

کارشناس بازرسی امور بهداشت و درمان

مشکلات درون بخشی

در تدوین سیاست‌های دارویی در کشورهای مختلف اعم از توسعه‌یافته، در حال توسعه و کمتر توسعه‌یافته، سه هدف اصلی باید توسط سیاست‌گذاران در نظر گرفته شود:

نخست دسترسی به داروها و خدمات دارویی (Accessibility)، که تعریف این دسترسی شامل مواردی همچون موجود بودن دارو در کشور (Availability)، قابلیت خرید برای مردم از نظر توان مالی (Affordability)، دسترسی جغرافیایی (Geographic accessibility) و نبود هرگونه مانع بر سر راه تهیه و مصرف داروی تجویز شده است. دوم کیفیت قابل قبول دارو (Quality)، با توجه به اثربخشی مورد انتظار و سوم عوارض جانبی مصرف منطقی دارو (Rationality)، به معنی تجویز و مصرف داروهای مناسب و هزینه - اثربخش (به معنی بررسی توجیه‌پذیری اقتصادی داروی جدید در مقایسه با داروهای فعلی موجود در بازار با همان کاربرد درمانی)، در شکل دارویی مناسب، با دوز مناسب و در مدت‌زمان مناسب که گزارش ارائه‌شده به تفکیک این سه بخش ارائه می‌شود:

الف) دسترسی به داروها

۱- اعمال سلیقه مدیران وقت سازمان غذا و دارو در تعیین

سیاست‌های کلان دارویی کشور

تقریب در تمامی کشورهای دنیا حتی کشورهای با درآمد بالا این

اصل مورد توافق است که نیازی به موجود بودن تمامی داروهای موجود در دنیا در یک کشور نیست. منابع محدود مالی، نیازهای متفاوت هر کشور با توجه به الگوهای رایج بیماری‌ها و نیز زیرساخت‌های نظارتی مورد نیاز برای تأمین دسترسی ایمن جمعیت به داروها از دلایل پذیرفته‌شده برای این اصل است؛ بنابراین کشورهای مختلف برای کنار آمدن با این مسئله اقدام به تدوین، ارائه و به‌روزرسانی لیستی از داروها به نام «لیست دارویی ملی» می‌کنند. در کشور ما نیز هر دارو برای موجود بودن در بازار دارویی کشور ابتدا باید وارد لیست دارویی کشور شود. برای ورود یک دارو به لیست دارویی کشور کمیسیونی در سازمان غذا و دارو به بررسی مستندات علمی داروها در چهار حوزه اثربخشی، ایمنی، کیفیت و هزینه - اثربخشی می‌پردازد و دارویی که بتواند از هر چهار مورد ذکر شده عبور کند وارد لیست دارویی کشور می‌شود. سپس شرکت‌های تولیدکننده و نیز واردکننده می‌توانند تقاضای خود را برای تولید یا واردات آن دارو ارائه کنند و در صورت اعطای مجوز، مقدمات ورود آن دارو به بازار را فراهم کنند. بررسی روند ثبت داروها در لیست دارویی کشور در سالیان گذشته نشان می‌دهد که در دوره‌های مختلف سیاست‌های متفاوتی توسط مسئولان در این بخش به کار گرفته‌شده است و نقطه مشترک در همه این ادوار، تأثیرپذیری این سیاست‌ها از سلاقی شخصی مدیران وقت است. برای مثال در دوره‌هایی شاهد سختگیری‌های فراوان باهدف کنترل هزینه‌ها در بخش دارویی کشور و کنترل حجم بازار بوده‌ایم و در دوره‌هایی باهدف توسعه بازار دارویی و صنعت داروسازی کشور سیاست‌های سهل‌انگارانه اتخاذ شده است.

۲- موجود بودن آن دسته از داروهای وارداتی است که

نمونه داخلی آن‌ها در بازار موجود است:

در این باره نیز نفوذ سلاقی مدیران دوره‌های مختلف در سیاست‌گذاری کاملاً مشهود است. در سال‌هایی شاهد ممنوعیت

کسی بوده است. واقعاً چگونه می‌توان یک عدد قرص استامینوفن، یک شیشه سوسپانسیون آموکسی سیلین، یک قوطی اسپری بکلومتازون و یک آمپول اینترفرون را یک عدد دارو فرض کرد و آن‌ها را باهم جمع زد و بعد نتیجه گرفت که ۹۷ درصد این تعداد در داخل کشور تولید می‌شود. با استناد به اعداد و ارقام موجود، سهم داروهای ایرانی در بازار داروئی کشور از ۸۲/۲ درصد در سال ۲۰۰۱ به ۶۶/۴ درصد در سال ۲۰۰۸ کاهش یافته است و البته این عدد در سال ۱۳۹۰ به کمتر از ۵۵ درصد رسیده است.

به عبارت دیگر تنها کشور دنیا هستیم که مدیران داروئی و غیر داروئی برای اطلاع‌رسانی به مردم سهم عددی تولیدات داروئی کشور را در مقایسه با کل داروهای مصرفی به عنوان شاخص خودکفایی داروئی در کشور اعلام می‌نمایند، درحالی که نه تنها ۹۷ درصد از بازار داروئی حدود ۴ میلیارد دلاری را در داخل کشور تولید نمی‌کنیم بلکه سهم حدود ۵۵٪ تولیدات داروئی داخل کشور (که آن هم به شدت به واردات مواد اولیه از خارج از کشور وابسته است) از بازار داروئی کشور رو به نزول است و با روندی نزولی هرساله کاهش می‌یابد. به همین علت هم است که با به هم ریخته شدن مکانیسم‌های واردات داروها چه به صورت ماده اولیه و یا محصول نهائی، کمبودهای داروئی خودنمایی می‌کند.

۴- اشکال در «نحوه قیمت‌گذاری دارو»

با توجه به اهمیت دارو برای مردم و حساسیت این کالا برای دولت‌ها، در اکثر کشورها شاهد سطوح مختلفی از دخالت دولت در قیمت‌گذاری دارو هستیم. در ایران قیمت‌گذاری دارو توسط کمیسیون قیمت‌گذاری در سازمان غذا و دارو انجام می‌پذیرد. روند قیمت‌گذاری دارو تا سال‌های اخیر به این صورت بود که شرکت‌ها مستندات هزینه‌های تولید دارو را به همراه قیمت پیشنهادی به این کمیسیون ارائه می‌کردند و در آنجا قیمت دارو بر اساس این هزینه‌ها و اضافه شدن سود تولیدکننده، توزیع‌کننده و داروخانه تعیین می‌شد (روش cost-plus). این روش اگرچه اعتراض همیشگی شرکت‌های تولیدی را به دلیل ارزان بودن قیمت‌ها به دنبال داشت، ولی در عوض به طور متوسط قابلیت خرید خوبی را برای مردم ایجاد می‌کرد. در سال‌های اخیر روش دیگری به نام قیمت‌گذاری مرجع (External Reference Pricing) توسط سازمان غذا و دارو ابلاغ شد. به این ترتیب که در فرآیند قیمت‌گذاری یک دارو، قیمت آن دارو در پنج کشور مرجع شامل عربستان، الجزایر، یونان، ترکیه و اسپانیا نیز مدنظر قرار می‌گیرد. نکته جالب این است که روش قیمت‌گذاری

ورود داروهای تولیدی در داخل با دلایلی همچون عدم توجیه‌پذیری اقتصادی بوده‌ایم و در سال‌هایی نیز به دلایلی همچون محدود نکردن انتخاب بیماران و نگاه توسعه‌ای به بازار داروئی، سیاست‌های انبساطی در این رابطه اتخاذ شده است. نکته‌ای که توجه به آن ضرورت دارد «گم نکردن هدف» توسط سازمان غذا و دارو و دیگر نهادهای مسئول در بخش سلامت جامعه است. همان‌گونه که در سطور بالا اشاره شد هدف اصلی از داشتن نظام داروئی در یک کشور ارتقای سطح سلامت جامعه است و اگرچه اهداف دیگری همچون پاسخگویی به انتظارات غیر سلامت افراد جامعه (همانند انتظار دسترسی داشتن به برخی داروهای خارجی و شاید لوکس) نیز بسیار پراهمیت است، اما در ایجاد تعادل بین این دو هدف قطعاً کفه هدف اول باید سنگین‌تر دیده شود. به نظر می‌رسد با توجه به تجربیات گذشته، بایستی به طراحی و تبیین شفاف چگونگی اتخاذ سیاست‌های کلان در این حوزه و نیز تعریف شفاف معیارهای ورود یا عدم ورود داروها به لیست داروئی کشور پرداخته شود، تا به میزان ممکن از نفوذ سلیقه‌ها کاسته و امکان ظهور فساد به حداقل ممکن برسد.

۳- در سال‌های اخیر سهم داروهای تولید داخل از کل داروهای مصرفی در کشور روندی نزولی داشته است:

بررسی آمار و ارقام بازار داروئی کشور بسیار نگران‌کننده به نظر می‌رسد. با توجه به حرکت داروسازی مدرن به سمت داروهای بیوتکنولوژی و با مولکول‌های پیچیده گران‌قیمت، در سال‌های اخیر شاهد هستیم که برخلاف آمارهای غرورانگیز (که گویا تنها به حال مدیران وقت سودمند است)، سهم داروهای تولید داخل از کل داروهای مصرفی در کشور روندی نزولی داشته است.

بررسی اجمالی مصاحبه‌های مسئولین داروئی کشور طی ۳ دهه گذشته نشان می‌دهد که همواره بیش از ۹۷-۹۵ درصد از داروهای مورد مصرف در کشور توسط صنعت داروسازی داخلی تولید می‌شود. البته طی سال‌های اخیر مسئولین به دنبال عدد ۹۵ درصد ذکر می‌کنند که منظور از این آمار میزان عددی مصرف دارو ها است. یعنی ۹۵ درصد تعداد داروهای مصرف‌شده در بازار داروئی کشور در داخل تولید می‌شود.

اگرچه در دنیا آمارهای متفاوتی از مصرف داروها بر مبنای دسته‌های داروئی، میزان مصرف بر مبنای مقدار مصرف داروها (DDD) و یا بر مبنای ارزش اقتصادی بازار وجود دارد اما معلوم نیست این مقایسه مصرف بر مبنای تعداد عددی در ایران ابداع چه

تأمین مالی را دچار اختلال و افت کار آیی می‌کنند)، دخالت‌های آسیب‌رسان در تصمیمات نظام بیمه‌ای که عموماً با اغراض سیاسی صورت می‌گیرد (همانند دستورات یک‌شبهه سیاسیون برای ورود تعداد زیادی دارو به لیست بیمه بدون انجام مطالعات اقتصادی توسط سازمان‌های بیمه‌ای)، نبود عدالت در پوشش بیمه‌ای در کشور) وجود بخش قابل توجه بدون پوشش بیمه و درعین حال افراد دارای چندین دفترچه بیمه از سازمان‌های مختلف) و نبود عدالت در پوشش داروها توسط بیمه‌های مختلف (بیمه‌های برخی سازمان‌ها و نهادهای مانند بعضی از بانک‌ها و غیره تقریباً همه داروها را آن‌هم به‌طور رایگان تحت پوشش قرار می‌دهند و برخی بیمه‌ها حتی داروهای ضروری را نیز به‌طور بسیار ناقصی پوشش می‌دهند) ایجادشده‌اند موجب تضعیف بیمه‌های سلامت در کشور و در نتیجه فشار مالی بیشتر به بیماران برای دسترسی به داروها شده است. به جرات می‌توان گفت چالش‌های موجود در نظام بیمه سلامت کشور به‌تنهایی مسئولیت بخش عمده‌ای از مشکلات نظام سلامت و نظام دارو در ایران را به عهده دارند.

۶- مشکل در دسترسی جغرافیایی به داروها

مطالعه‌ای که در دانشکده داروسازی دانشگاه تهران روی دسترسی جغرافیایی به داروخانه‌ها در ایام تعطیل و غیر تعطیل در تعدادی از مراکز استان‌ها (شیراز، قم، اهواز، خرم‌آباد و زنجان) صورت گرفت، نشان داد که اکثر موارد دسترسی پیاده و نیز دسترسی با وسایل نقلیه به‌خصوص در ایام تعطیل سال وضعیت مطلوبی ندارد که لزوم تجدیدنظر در سیاست‌های موجود برای مقابله با تمرکز مراکز درمانی و داروخانه‌ها در نقاط به‌خصوص از شهرها را نمایان می‌سازد. این موضوع البته در سال‌ها و دهه‌های پیش رو با توجه به افزایش میانگین سنی جمعیت ایران بیش‌ازپیش حائز اهمیت خواهد

مرجع در بسیاری از کشورها باهدف کاهش هزینه‌های دارویی به کار گرفته می‌شود درحالی‌که در ایران استفاده از این روش در مورد قیمت‌گذاری محصولات ژنریک تولید داخل و وارداتی موجب افزایش قیمت‌ها (و در نتیجه هزینه‌های دارویی) شده است. از طرف دیگر این روش با ضعف‌های اساسی روبه‌رو است که نتیجه این ضعف‌ها تنها بر پرداخت‌کنندگان هزینه داروها (دولت، بیمه‌ها و مردم) تحمیل می‌شود. برای مثال اطلاع از قیمت واقعی داروها در کشورهای مرجع تعیین‌شده خیلی امکان‌پذیر نیست؛ زیرا در این کشورها با توجه به تخفیفات گسترده‌ای که توسط سازمان‌های بیمه‌ای آن کشورها از تولیدکنندگان و واردکنندگان گرفته می‌شود، عملاً قیمت واقعی داروها از آنچه در مستندات رسمی انتشار می‌یابد، پایین‌تر است. در نتیجه استفاده از این روش برای قیمت‌گذاری دارو موجب قیمت‌های کاذب بالاتر می‌شود. مشکل به اینجا نیز ختم نمی‌شود و با توجه به عدم توانایی سازمان غذا و دارو در کنترل دائمی بازار کشورهای مرجع آن‌هم برای تعداد زیادی از داروها، گزارش تغییرات قیمتی در آن‌ها به شرکت‌های تولیدکننده و واردکننده واگذار شده است که ایرادات خاص خود را دارد.

۵- اشکال در «نظام بیمه سلامت»:

در کنار نظارت دولت‌ها بر قیمت‌گذاری دارو نظام‌های بیمه سلامت نیز وظیفه محافظت از مردم را در برابر مواجهه با هزینه‌های درمانی از طریق یارانه متقاطع (cross- subsidization) به عهده دارند. برای این منظور بیمه‌های اجباری و همگانی سلامت به جمع‌آوری حق بیمه متناسب با درآمد افراد و بدون توجه به وضعیت سلامتی آن‌ها کرده و آن‌ها را تحت پوشش خدمات درمانی ازجمله داروها قرار می‌دهند. به این ترتیب انواعی از توزیع ریسک در جامعه توسط بیمه‌ها انجام می‌گیرد (توزیع ریسک در طول حیات هر فرد، توزیع ریسک بین کل افراد جامعه در هر مقطع زمانی و توزیع ریسک بین ثروتمندان و فقرا) و عدالت افقی و عمودی دنبال می‌شود. در مورد نظام بیمه سلامت نیز شاهدیم که به‌مرورزمان از نقش بیمه‌ها در پشتیبانی از بیماران کاسته شده است. به‌رغم اینکه بیمه‌ها در ظاهر قرار است ۷۰ درصد هزینه‌های دارویی را پوشش دهند شاهدیم که طبق برآوردهای موجود به‌طور میانگین این رقم بین ۳۰-۴۰ درصد است و مابقی توسط خود بیماران پرداخت می‌شود. مشکلات موجود در نظام بیمه درمانی کشور که به دلایلی همچون ساختار گسسته (وجود تعداد زیادی سازمان و صندوق بیمه‌ای که به دلیل تفاوت در جمعیت‌های تحت پوشش، فرآیند

بود و از هم‌اکنون باید برای آن چاره‌ای اندیشید.

ب) کیفیت دارو

۱- ورود داروهای قاچاق و تقلبی به بازار دارویی کشور:

بر اساس گزارش‌های نهادهای بین‌المللی داروهای تقلبی در رتبه دوم تجارت‌های مجرمانه در زمینه محصولات و کالاهای تقلبی در دنیا قرار دارد. بر اساس اعلام مراجع رسمی بین‌المللی فروش داروهای تقلبی در دو سال گذشته رقمی بالغ بر ۲۰۰ میلیارد دلار بوده است. این تجارت به دلایل متعددی برای متخلفان و سودجویان جذابیت دارد. اولین دلیل جذابیت این بازار برای باند‌های سازمان‌یافته تولید و توزیع داروهای تقلبی، همه‌گیر بودن بازار مصرف این محصولات است. دلیل دیگر جذابیت این بازار نبود قوانین سخت‌وسخت در بسیاری از کشورها برای برخورد با این عمل مجرمانه است. البته در حال حاضر بسیاری از کشورها، وضع قوانین بازدارنده و محکمی را در خصوص مبارزه با تقلب‌های دارویی شروع کرده‌اند. متأسفانه قوانین حقوقی کشور ما در مقایسه با دیگر کشورها، شفافیت و بازدارندگی لازم را در خصوص مبارزه با داروهای تقلبی ندارد. البته مقوله داروهای تقلبی و مبارزه با آن پدیده نوظهوری در دنیا است. به همین دلیل هم قوانین بازدارنده در این خصوص در همین چند سال اخیر در کشورهای مختلف به اجرا درآمده است. در حال حاضر چیزی در حدود ۱۲ هزار داروخانه در سطح کشور فعال هستند. از طرف دیگر کل فروش دارویی کشور در سال گذشته چیزی در حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان است. با این حساب هر داروخانه به‌طور میانگین باید در حدود یک میلیارد تومان فروش داشته باشد. اگر این عدد را بر ۱۲ ماه تقسیم کنیم، سود ناخالص هر داروخانه چیزی بین ۱۰ تا ۱۲ درصد فروش است. با محاسبه این اعداد سود ناخالص هر داروخانه در سال بین ۸ تا ۱۰ میلیون تومان است. با توجه به این وضع درآمد ۱۰ میلیونی در سال از نظر اقتصادی چندان موجه نیست. در کنار این مسئله داروخانه‌ها با مشکلات دیگری هم‌دست به‌گریبان هستند. توزیع نامناسب درآمد در بین داروخانه‌ها هم یکی دیگر از مشکلات این حوزه است. به‌عبارت‌دیگر همه داروخانه‌ها در سال درآمد یک‌میلیاردی ندارند. بر اساس شواهد موجود ۵۰ داروخانه بزرگ کشور چیزی در حدود ۴۰ درصد فروش را به خودشان اختصاص داده‌اند. دلیل اصلی این موضوع هم توزیع متفاوت دارو در بین داروخانه‌ها است. البته باید قبول کرد در برهه‌ای از زمان با توجه به برخی شرایط وجود چنین داروخانه‌هایی توجیه منطقی داشته باشد ولی در چند سال اخیر ضرورت ایجابی و ایجاد

این داروخانه‌ها محل سؤال است. می‌شود با ایجاد راهکارهایی مسئولیت‌های خاص این ۵۰ داروخانه را به سایر داروخانه‌های دیگر هم واگذار کرد، علاوه بر آنکه بیمه‌ها در ایران تمایل دارند که داروها را با کف قیمت تحت پوشش قرار دهند.

۲- کیفیت پایین محصولات ژنریک تولید داخل

۳- تهیه مواد اولیه دارویی از منابع بی‌کیفیت و ارزان قیمت کشورهای درحال‌توسعه به دلیل سودآوری بیشتر برای تولیدکنندگان و نبود نظارت دقیق بر این مسئله

۴- عدم توانایی بخش قابل‌توجهی از صنعت درگرفتن تأییدیه‌های بین‌المللی کیفیت که به محصولات آن‌ها قابلیت ورود به بازارهای جهانی را بدهد.

۵- عدم سرمایه‌گذاری کافی توسط شرکت‌های داروسازی در

فعالیت‌های تحقیق و توسعه (باهدف بهبود کیفیت)

۶- ضعف‌های موجود در نظارت بر افت کیفیت محصولات دارویی

(اعم از وارداتی و تولید داخل) پس از اخذ پروانه برای ورود به بازار

ج) مصرف منطقی داروها

۱. عدم تدوین دستورالعمل‌های درمانی داخلی یا عدم پایبندی

به آن‌ها در مورد بسیاری از بیماری‌ها

۲. کمبود منابع مستقل اطلاعات دارویی:

کمبود منابع مستقل اطلاعات دارویی در دسترس

تجویزکنندگان و همچنین وجود منابع جهت‌دار اطلاعاتی همچون شرکت‌های داروسازی و به‌خصوص شرکت‌های واردات دارو که باهدف کسب سود بیشتر، تجویز داروهای گران‌قیمت و در برخی موارد با هزینه- اثربخشی پایین را از طرق قانونی و غیرقانونی ترویج می‌کنند.

۳. مصرف بیش‌ازحد و نابجای برخی از اشکال دارویی و نیز برخی

داروها در کشور

۴. افزایش مراکز فوریت‌های دارویی و واردات تک‌نسخه‌ای:

این موضوع برخلاف رویه مرسوم درگذشته، امکان تجویز و واردات داروهای خارج از فهرست دارویی کشور را به‌راحتی فراهم می‌آورند (داروها برای ورود به این فهرست باید از فیلترهای بسیاری که تضمین‌کننده اثربخشی، کیفیت ایمنی و هزینه اثربخشی است، عبور کنند؛ ولی از طریق واردات تک‌نسخه‌ای درواقع همه این پروسه دور زده می‌شود امکان نظارت بر کیفیت آن‌ها نیز وجود نخواهد داشت).

کارشناسی ارشد نظارت بر امور دارویی است به حساسیت شغلی کارمندان و بازرسان سازمان اشاره کرده و می‌گوید: «دفاع شخصی می‌تواند برای کارکنان و بازرسان سازمان لازم باشد» گفت وگویی آینه با قهرمان کاراته آسیا و همکار گروه بهداشت و درمان را در ادامه می‌خوانید:

ورزش را از چه سالی آغاز کردید و اولین مقامی که کسب کرده اید چه سال بود؟

بنده از سال ۷۲ یعنی از حدود ۵ سالگی ورزش کاراته سبک کیوکوشین را در باشگاه ورزشی بانک سپه زیر نظر استاد فرهاد جلیلیان و پدر بزرگوارم استاد حسین کاشانی شروع کردم. در حال حاضر دارای دان چهار از فدراسیون کاراته جمهوری اسلامی ایران و سازمان جهانی کیوکوشین و نیز مدرک مربی گری رسمی از فدراسیون می‌باشم.

در این رشته چه مقام‌های کشوری و بین‌المللی کسب کردید؟
طی سال‌هایی که به صورت حرفه‌ای کاراته کار می‌کردم، مقام‌ها و عناوین مختلفی کسب کرده‌ام که مهمترین آن «کسب مقام سوم مسابقات جهانی سال ۲۰۱۳ اکرین»، «مقام نایب قهرمانی آسیا سال ۲۰۱۴»، «مقام قهرمان آسیا سال ۲۰۱۵» و عناوین قهرمانی متعدد کشوری از سال ۸۵ تا کنون است و در حال حاضر نیز در لیگ کاراته آزاد کشور فعالیت دارم.

با توجه به عناوین قهرمانی که در این رشته دارید، آیا این رشته را آموزش نیز می‌دهید؟

بنده مربیگری را از سال ۱۳۹۰ در باشگاه ورزشی بسیج شهید

قهرمان کاراته آسیا در گفت و گو با ماهنامه آئینه بازرسی:

دفاع شخصی می‌تواند برای کارکنان و بازرسان سازمان لازم باشد

توجه به سلامت کارمندان همواره یکی از دغدغه‌های دولت‌ها است. چرا که عدم تحرک طولانی تهدیدی برای سلامت کارمندان پشت میز نشین در دنیای ماشینی امروز است. از این رو سازمان‌های مختلف در راستای اجرای سیاست‌های بالادستی همواره گوشه چشمی به گسترش فرهنگ ورزش بین کارمندان داشته و دارند. سازمان بازرسی کل کشور نیز از این غافله عقب نمانده و علاوه بر دایر کردن باشگاه ورزشی، همواره همکاران ورزشکار خود را ارج نهاده است. پویا کاشانی قهرمان آسیا در رشته ورزشی کاراته (سبک کیوکوشین) یکی از این همکاران ورزشکار است که به عنوان امریه در معاونت بهداشت و درمان سازمان مشغول به کار است. او معتقد است گسترش ورزش نه تنها لطمه‌ای به کار کارمندان نمی‌زند، بلکه موجب افزایش راندمان کار می‌شود. کاشانی که فارغ التحصیل

ابویی نارمک شروع کرده و دارای شاگردان مستعد قهرمانی می‌باشم. از این جهت خداوند را شاکرم چرا که توانسته ام زکات علم خود را به جوانان و مستعدان این ورزش

بپردازم. بنا به فرموده مقام معظم رهبری «امر به ورزش، امر به معروف است.» بنابراین تاجایی که می‌توانم علاقه‌مندان را به ورزش دعوت می‌کنم تا گامی در جهت سلامت و امنیت افراد جامعه برداشته باشم؛ هر چند کوچک و ناچیز.

آیا در مسابقات ورزشی کارکنان سازمان‌ها مانند سازمان‌های تابع قوه قضائیه نیز شرکت می‌کنید؟

تاکنون فرصت این کار پیش نیامد. البته نسبت به شرکت در مسابقات ورزشی بین دستگاه‌های دولتی آمادگی دارم تا بتوانم سهم کوچکی در جهت اهداف سازمان بردارم. جالب آنکه اشاره کنم هم اکنون در لیگ کاراته آزاد کشور، بخش دولتی در کنار بخش خصوصی از تیم‌های مختلف حمایت می‌کنند؛ از جمله تیم‌های «نهاد ریاست جمهوری»، «ماندگار(نیروهای مسلح)»، «شرکت ملی حفاری»، «شرکت مناطق نفت خیز جنوب» و... فعالیت می‌کنند. مدیران محترم مربوط در سازمان بازرسی کل کشور در صورت تمایل می‌توانند اسپانسر یک تیم خوب متشکل از ورزشکاران و مربیان ملی و مجرب باشند و حتی مقام قهرمانی بیاورند.

دیدگاه شما راجع به گسترش ورزش بین همکاران سازمان چیست؟

اهمیت به ورزش در سازمان بازرسی کل کشور دیده شده است و این جای بسی خوشحالی برای همه همکاران گرامی دارد. وجود باشگاه بدنسازی مجهز در سازمان موجب فعالیت و انگیزه میان کارمندان محترم سازمان گردیده که خود بنده نیز اکثراً صبح‌ها از این امکانات استفاده می‌کنم. در ضمن با توجه به حساسیت کاری و شغلی همکاران گرامی وجود کلاس‌های آموزشی رزمی و همچنین دفاع شخصی می‌تواند برای کارکنان و بازرسان محترم سازمان لازم باشد و بنده برای این موضوع نیز در صورت لزوم اعلام آمادگی می‌نمایم و پذیرای همکاران علاقمند و فرزندان شان در مجموعه

ورزشی شهید ابویی نارمک هستم.

آیا ورزش چه به صورت همگانی و چه به صورت قهرمانی به کار شما لطمه نمی‌زند؟ آیا کمکی هم به پیشبرد امور سازمان هم کمک می‌کند؟

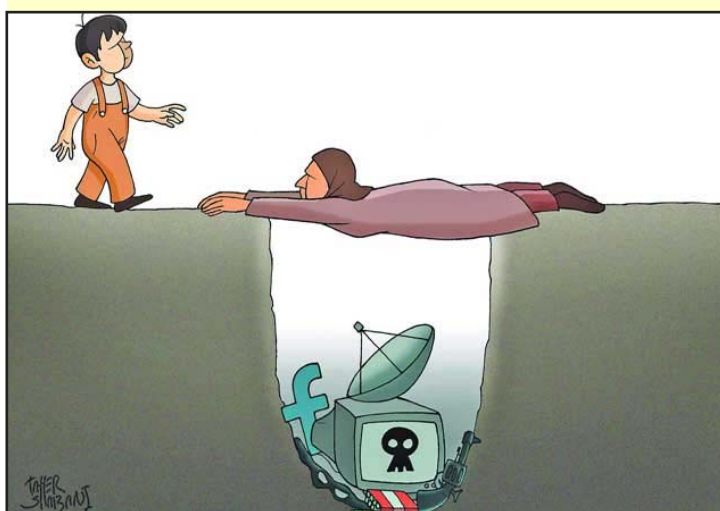
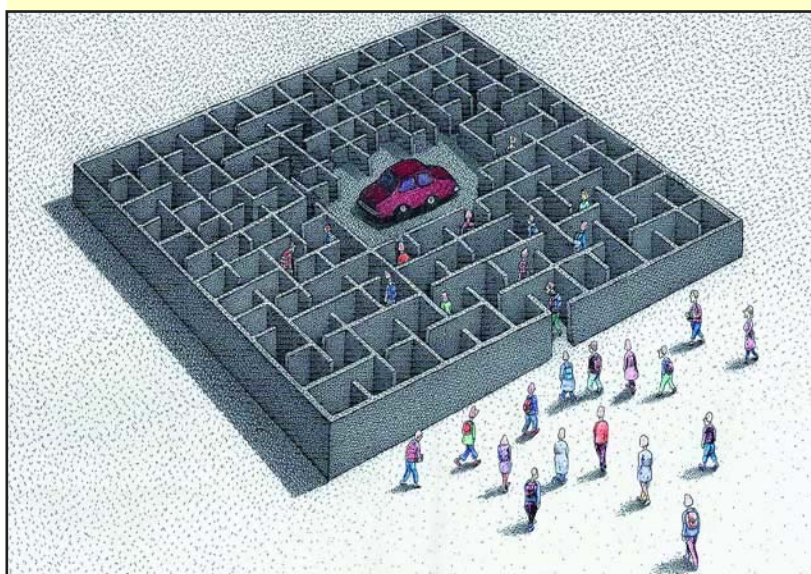
نه تنها ورزش به کار لطمه نمی‌زند، بلکه با برنامه ریزی منظم و دقیق می‌توان از آثار مفید ورزش در راستای اهداف سازمانی یا جامعه استفاده کرد و با انگیزه بیشتر در این مسیر گام برداشت.

چرا که یک باور عمومی بین کارمندان وجود دارد که ورزش آنان را از کار یا پرداختن به خانواده باز می‌دارد؟

واقعیت امر این گونه نیست. بنده همزمان با ورزش حرفه‌ای تلاش کرده‌ام فعالیت محوله در سازمان و در خانواده نیز نقش خود را به عنوان همسر و پدر به نحو احسن انجام دهم. امروزه برای گسترش فرهنگ ورزش بین کارکنان و حتی خانواده‌های کارکنان مشوق‌هایی در نظر گرفته می‌شود. چون این اعتقاد وجود دارد که تحرک و ورزش در بالا بردن راندمان کار بسیار موثر است. از این لحاظ اقدام نشریه آینه سازمان بازرسی کل کشور در راستای توجه به چهره‌های ورزشی سازمان قابل تقدیر است.

کاریکاتور

سازمان بازرسی کل کشور

إِلِّطَالِبَدَمْ التَّيْمُوكِلْ بِلَا

السَّيْلَا عَلِيْنَا بِالْفَضَّالْعَبَّاسِ

تلفن: ۶۱۳۶۲۸۳۱

انتشار مطالب این نشریه با اجازه کتبی از روابط عمومی سازمان بازرسی کل کشور بلامانع است.

دبیر تحریریه: محمدجواد صلواتی تهرانی

دبیر اجرایی: حسین علی پور

گروه تحریریه: یاسر فاتحی، علی فخبی

صفحه آرا: مجید مقصودی

امور وب سایت: حسین پرنده غیبی

نشریه سازمان بازرسی کل کشور

سال ششم / شماره ۷۱ / مهر و آبان ۱۳۹۴

صاحب امتیاز: سازمان بازرسی کل کشور

مدیر مسئول: ابوالفضل روستایی

سرمدیر: محمدحسین صیوفی